

Juhász Gyula: Felhők

Mint másaink, úgy húznak át az égen
S elmúlnak, mint mi, szépen, csendesen.
A semmiből bukkannak föl fehéren
Vagy komoran s övék a végtelen.
Oly idegenül szállnak, egyesülnek
S oly nyomtalanul tűnnek ők tova
S fölöttük az örök azúr derűnek
Tovább ragyog fölséges mosolya.

Az egyik felhő szelíd, mint a bárány,
Másik sötét, mint bika, egy a vég,
Van, amelyiket átölel szivárvány
S van, mely sívár, mint vén váromladék.
Ó felhők, sokszor elnézem futástok
S ballagástok, távol testvéreim
S amíg ti mentek, én tűnődve állok,
És nem találok ösvényt bánat, átok
És borzalom bús földi térein.

Az Önkormányzat életéből

Az Önkormányzat munkája az elmúlt hónapokban sem vált könnyebbé, főleg egy világválság árnyékában. Aller Imre polgármester a következőket mondta ezzel kapcsolatban:

„A legfőbb probléma az, hogy bizonyos dolgokban minden erőfeszítésünk hiábavalónak bizonyul. Évek óta az összes megalapozott és hasznos pályázatot benyújtjuk, előkészítjük, dolgozunk vele. Ezek előkészítése, főleg, melyek mérnöki munkát is igényelnek, komoly költségekkel járnak. Ez az egész munka pedig nem két forint, és pályázataink mindegyike a tartalmi-formai követelményeknek megfelel. Ilyen okok miatt még egyetlen pályázatunkat sem tudtuk elutasítani a Magyar Falu Programban, csak forráshiányra hivatkozva. Ez sajnos már tendencia, hiszen 2021-ben is benyújtottuk a hazai forrásos pályázatra hat utcánk felújítását, a fogorvosi rendelő-védőnői szolgálat épületének modernizálását, de egyiket sem nyertük meg. Sőt, azok az egyesületek sem kaptak támogatást, (Sportegyesület, Tűzoltó Egyesület) melyek önkormányzati tulajdonú épületben működnek. Az Önkormányzat egyedül a járda felújításra (Rákóczi utca egy szakasza, Győri utca legrosszabb része, 5 millió forint) nyert támogatást, itt azonban a támogatás intenzitása nem éri el az 50 százalékot, a többit saját erőből kell kipótolni. Mindez azért is felháborító, mert Kóny Község Önkormányzata valós közfeladatokat ellátó település, hiszen nem sok községben van például önálló fogorvosi vagy védőnői szolgálat. Nálunk a gyermeklétszám is indokolja, hogy ezeket az épületeket mielőbb fel-

kellene újítani. Másrészt a Magyar Falu Program hazai forrásokból működik, és az aktív kónyi lakosság által befizetett adók mértéke a támogatások visszajuttatásánál abszolút nem realizálódik. Kónyi személyi jövedelemadó és társasági adó stb. szempontjából messze többet teljesít a magyar állam felé, mint nagyon sok környező település akár együttesen is. A magyar adófizetők befizetéseiből visszajuttatott forrásoknál pedig ez egyáltalán nem látszik meg.

A helyzetünket az is nehezíti, hogy hiába próbálunk tartalékokat képezni önerős, kisebb léptékű fejlesztésekre, az elmúlt években folyamatosan adó- és egyéb elvonásokkal szembesül az Önkormányzat. Így aztán az összegyűjtögetett tartalékok folyamatosan elfogynak a kötelező feladatok ellátására. Ez az idén sincsen másképp, ennek ellenére a kisebb fejlesztéseket, nagyon hiányzó, állagmegóvást célzó felújításokat azért igyekeztünk megvalósítani. Eddig elkészültek: 1. A Soproni és Új Élet utcát összekötő, a Vízmű melletti földúton járdát építettünk. 2. A Kerék-tó Szabadidőközponton átvezető járda mellett LED-lámpákat helyeztünk el. 3. A Dózsa utcai aluljáróban új burkolatot építettünk. 4. Játsszótereink biztonsági felülvizsgálata megtörtént, a régi játékokat teljesen felújítottuk, és újakat is beszereztünk. 5. Az Orvosi Rendelő felújítása idejére alkalmassá tettük a Fizioterápia épületét, hogy oda tudjon költözni a Házi orvosi Szolgálat. 6. A Tornacsarnokban az alsó szinten a szociális helyiségeket (öltözők, vécék) teljesen felújítottuk.

A Képviselő-testület a közelmúltban döntött arról, hogy a részleges felújítási, állagmegóvási munkálatokat a következő épületeken kezdi meg: 1. A Tornacsarnok homlokzatainak állagmegóvó javításokat fogunk elvégezni. 2. Előkészítjük a sportöltöző részleges felújítását (nyílászárócsere, külső homlokzat felújítása). 3. Megkezdjük a temetői illemhely építését. 4. Sajnos önerőből komoly, több utcát érintő burkolatfelújításba nem tudunk kezdeni, de, ahogy évek óta csináljuk, egy, maximum két lakóutcát le fogunk tudni aszfaltoztatni.

Az elmúlt évek pályázatainak elbírásában szerzett tapasztalataink tükrében bátran ki merem jelenteni, hogy Gyopáros Alpár szándékosan, pitiáner politikai megfontolásokból próbálja Kóny Községet ellehetetleníteni, habár ez Magyarországon a nagypolitikában sem ismeretlen. A Képviselő úr abban a tudatban teszi ezt, hogy ezzel személy szerint nekem, valamint az Önkormányzatnak árt. Ez azonban nem így van! Minden kónyinak árt, egyébként olyanoknak is, akik nagy számban rá szavaztak a választásokon. Így aztán nem is értem, ezek után hogyan tud a kónyi választói szemébe nézni. Azt azonban ígérhetem magam és a velem tartó képviselőtársaim nevében is, hogy ezt nem fogjuk hagyni, nem törünk meg, és kiharcoljuk azt, ami a kónyiaknak jár!”

Cs. G.

A 2021-es Falunap technikai részletei

Kedves Kónyiak, Tisztelt Érdeklődők!

A Kónyi Falunap immár több mint 30 éves hagyományra tekint vissza, és az elmúlt 3 évtizedben csupán 2020-ban alakult ki olyan rendkívüli állapot a COVID-járvány miatt, hogy nem tudtuk megtartani a közkedvelt rendezvényt. Tavaly még abban reménykedtünk, hogy a járvány után, 2021-ben már semmi nem akadályozza meg, hogy a 31. Kónyi Falunapon együtt szórakozzunk Önökkel. Sajnos azóta tudjuk, hogy ez nem így alakult, és már tavasszal teljesen biztossá vált, hogy hagyományos körülmények között nem fogjuk tudni megtartani a Falunapot. A kormányzati kommunikációból ekkor még arra lehetett következtetni, hogy talán szeptember elejétől minden korlátozást feloldanak, ezért ekkor úgy döntöttünk, hogy szeptember első hétvégéjén a Táncdalfesztivált és Falunapot összevonva szervezzük meg. Azonban bizonyos korlátozások mind a mai napig életben maradtak, így Falunapunkat rövidített, egyszerűsített programmal, de megtartjuk.

Mivel a jelenlegi rendeletek szerint a falunapokat 1500 főig korlátozások nélkül lehet látogatni, ezért az eddig megszokottól eltérően nem a teljes Kerék-tó Szabadidőközpont lesz a rendezvény területe, hanem annak egy, mobilkerítéssel leválasztott része (továbbiakban rendezvényhelyszín). Amíg az 1500 főt el nem érjük, addig a rendezvényhelyszínen és azon kívül is mindenki szabadon közlekedhet. Amennyiben átlépjük ezt a számot, onnantól kezdve a biztonsági személyzet csak annyi embert engedhet be a rendezvényhelyszínre, ahány aktuálisan elhagyja azt. Kérjük vegyék figyelembe a rendezvényhelyszínen történő mozgásuk esetében, hogy a szervezők és a biztonsági személyzet mindannyiunk biztonsága érdekében a hatályos jogszabályokat tartja és tartatja be! Munkájukat fogadják megértéssel, és segítséggel! Jó szórakozást kívánunk mindenkinek, a 31. Kónyi Falunapon!

Kóny Község Önkormányzata

KÖNYI KISBÍRÓ – Kóny Község Önkormányzatának kiadványa. **Szerkesztők:** Aller Imre, dr. Boros István, Csikai Gábor, Szabó Józsefné. **Fotók:** Önkormányzati archívum. **Felelős szerkesztő:** Dr. Boros István. **Felelős kiadó:** Aller Imre polgármester. Készült: a PALATIA Nyomda és Kiadó nyomdájában. **Felelős vezető:** Radek József igazgató.

Gondolatok Szent István ünnepe

Augusztus 20-a Magyarország nemzeti ünnepe és hivatalos állami ünnepe, az államalapítás és az államalapító **I. István király** emlékére, egyben a magyar katolikus egyház egyik – Magyarország fő védőszentjének tiszteletére tartott – főünnep.

A magyar történelmi emlékezet Szent Istvánt nemzeti múltunk legnagyobb alakjaként tartja számon, akiről történelmileg kialakult, vagy kialakított tudatunkban színes festettkép él: István a kegyes keresztény uralkodó; István a keménykezű államalapító; István a törvényteremtő; István a véreskezű; István a bölcs. Életét három legenda meséli el: az úgynevezett nagy, vagy Nagyobbik; a kis vagy Kisebbik legenda; és a Hartvik győri püspök által Kálmán király (1095-1116) megbízásából összeállított. Első királyunk jelentőségének értelmezései, értékelései, ugyanakkor korszakonként, sőt az egyes korszakokon belül is érdemben különböznek (Romsics Ignác: Szent István emlékezete).

A **Nagyobbik legenda**, László király rendeletére 1077 körül íródott. A névtelen szerző minden kétséget kizáróan a szentté avatás (1083. augusztus 20.) ügyét kívánta szolgálni. szentéletű bölcs királyt fest, keresztény és emberséges uralkodót, kegyes királyt... „*aki szent életével érdemelt magának helyet a szentek között*”. István, Géza születendő fia, az Úrtól választott királyok egyike lesz, aki a hűség papok által a tudatlanság fiait, a magyarokat, a hamisság útjáról az igazság ösvényére vezeti és az egy istent imádni kényszeríti. A legenda szerint István hívő volt, minden cselekedetét Istennek szentelte, imáiban magát és a királyságát az örökszűz istenanya Mária gyámsága alá helyezte... tiszteletére a királyi székvárosában, Fehérváron bazilikát kezdett építtetni. Emellett szerzeteskolostort alapított Jeruzsálemben; Rómában tizenkét kanonokokból álló gyülekezetet állított a magyaroknak; Konstantinápolynak templomot adományozott. (István király Intelmei. Magvető Könyvkiadó 1982.) A névtelen szerző nem István életének tárgyyszerű leírására, hanem a keresztény életeszmeny – csodás esetekkel átszótt – bemutatására törekedett.

A **Kisebbik legendát** László király halála (1095) után Könyves Kálmán íratta meg, melyben a nagy király fegyelmezett államrendjéről mesél tanulságos példabeszédet a legenda író, törvényeket megtartó, kemény, határozott, erőszékű hatalomról. A magya-

roknak barbár nemzete már régóta tévelygett, hiú, szentségtörő babonákat követett, ezért úgy tetszett az Üdvözítőnek, hogy bűneinek véget vessen. A boldogságos királyt, Istvánt úgy élesztette, mint fénysugarat a sötétségből; a katolikus hit igazsága szerint kiművelve, a nép megnyerésére alkalmassá tette: „*ha a szent kereszttségben újjászületett népről leveszi a fegyelem gyepőlőjét, utóbb könnyen visszatér az hiú tévelygésébe. Így az egyház tanai szerint oktattva rárakta nyakára a fegyelem igáját, és törvényeit, a gonoszság minden mocskát a földig lerombolta.*” – olvashatjuk a Kisebbik legendában. István nem tűrte az ellenkezést... A törvényeinek tanulmányozására Pannóniába érkező 60 bese nyót megtámadó – közülük egyeseket karddal levágó – szolgákat kettesével felakasztatta... az életére törő négy nemesét, látásuktól megfosztatta, ártó kezüket levágatta, hogy „az utódoknak okulására legyenek, és tanulják meg uraikat legnagyobb tisztelettel tisztelni”. István megújította a Szűz Máriáról elnevezett templomot Fehérváron, megparancsolta, hogy tíz falu népe egy templomot állítson.

A Nagyobbik legenda szentéletű uralkodójával szemben, ezzel a keménykezű államalapító király eredeti ősi alakja jelenik meg. Hartvik püspök a két szöveget olvasztotta egyé legéndájában, de a vakításról, csonkításról nem tud, e véres tetteket nem említi; István a szent és kegyes király, példaképek álljon élete, ne rettentésül.

István király két fia meghalt, ő maga három évig szüntelenül betegeskedett. Azt kívánta, hogy életben maradjon fia Imre herceg, de Imre 1031-ben meghalt. Neki mondta el még életében **Intelmeit**, amiket

10 pontban 1015-ben papírra vetett, vagy tudós szerzeteseivel (valószínűsíthetően Astri-Asztrik érsek Anasztáz lehetett) megíratott: 1. A katolikus hit megőrzéséről; 2. Az egyházi rend becsben tartásáról; 3. A főpapoknak járó tiszteletéről; 4. A főemberek és vitézek tiszteletéről; 5. Az igaz ítélet és a türelem gyakorlásáról; 6. A vendégek befogadásáról és gyámoltásáról; 7. A tanács súlyáról; 8. A fiak kövessék az elődöket; 9. Az imádság megtartásáról; 10. A kegyességről és irgalmasságról, valamint a többi erényről.

A latin nyelven írt Intelmeket többször fordították magyar nyelvre, és egyes pontjait az ezeréves szövegnek, koronként eltérően értelmezték és magyarították. Így például a vendégek befogadásáról és gyámoltásáról szóló 6. pontban írt istváni gondolatokat: „*Mert az egynyelvű és egy szokású ország gyenge és esendő... ennél fogva megparancsolom neked fiam, hogy a jövevényeket jóakarattal gyámoldsd és becsben tartsad, hogy nálad szívesebben tartózkodjanak, mint másutt lakjanak.*” (Mit tegyünk a ma menekültjeivel? Bl.) Különösen érvényesek hazánk mindenkor uralkodó elitjére ma is, a kegyességről és az irgalmasságról, valamint a többi erényről szóló gondolatok. Ezért szó szerint idézem: „*Ha a királyt istentelenség és kegyetlenség szemmezi, hiába tart igényt a királyi névre, zsarnoknak kell nevezni... ezért fiam kérlek, megparancsolom, hogy mindenütt és mindenekben a szeretetre támaszkodva ne csak atyafisághoz és rokonsághoz, vagy a fő emberekhez, avagy a gazdagokhoz, a szomszédokhoz és az itt lakókhöz légy kegyes, hanem még a külföldiekhez is, sőt mindenkihez, aki hozzád járul, mert a szeretet vezet el a legfőbb boldogsághoz.*”

Amikor István király erkölcsi testamentumában fiát Imre herceget életre, uralkodásra, emberségre próbálta tanítani, így szólt: **Sis honestus**, légy tisztességtudó, légy emberséges, légy becsületes.

Az István királyról szóló fenti gondolatokban a legendák és az intelmek csupán legalapvetőbb kérdéseivel foglalkozhattunk. Romsics Ignác történész a már említett tanulmányában szól a legendákról, de rövid bemutatásuk után, történelmi munkákra támaszkodva gazdagon kifejti István király kultuszának, csodás-legendás történetét, egészen napjainkig. Ajánlom olvasásra a művét, de mindenekelőtt a tudományos értekezés befejező sorát: „*Szent István mindenkié, de nem mindenkinek jelenti ugyanazt.*”

Boros István, felelős szerkesztő

„Ha valamit elvállalok, azt végig is csinálom..”

–Varga Antal mesélt életéről

Újságunk közkedvelt rovata „Az életet már megjártam”, melyben községünk olyan, idősebb kort megért lakosai mesélnék magukról, akik tevékenységükkel elismertté váltak, és életük példaként állítható mindenki számára. Előző lapszámunkban rendhagyó módon Varga Sándor részletesebben mesélt életének egyik meghatározó élményéről, az Egri csillagok forgatásáról, és emellett rövidebben pályájáról is. Mostani számunkban visszatérünk a rovat klasszikus formájához, és **Varga Antal** autófényező, sikeres vállalkozót kértük meg életútjának áttekintésére.

Gyermekkor, tanulóévek

1944. szeptember 5-én születtem Kónyban, így szinte a bunkerban nőttem fel. Tombolt a háború, és akkor kapott a falu is bőven a bombákból, így bujkálva töltöttem életem első évét, de azért sikerült életben maradni. Édesanyám háztartásbeli volt, édesapám pedig vasúti pályamunkás, a 9. pályamesteri szakaszon dolgozott, ez Csornától Eneséig tartott. Szegény, télen-nyáron fenn volt a vasút tetején, azt szokta mondani: ott van olyan huzat, hogy még nyáron sincs meleg. 700 forint körül keresett, 300 forint előleget kapott, a végkifizetés meg az időjárástól függött, ha például esett, nem dolgoztak és azokat a napokat levonták a fizetéséből. Ennyiből akkor nem lehetett megélni, földjeink meg nemigen voltak, a két kataszterünk semmire sem volt elég, meg nem is volt jó helyen. Így aztán nagyobb gazdálkodóknak – akkoriban, az 50-es években kuláknak hívták őket – a földjeit műveltük meg bérben. De nem pénzért béreltük a földet, hanem gondoztuk, műveltük, a gazda pedig azután adott járandóságot terményben. Volt olyan év, mikor nyáron 16 katasztrális holdon arattunk, ez a munka oszlott el lényegében négyünkre. Mama főzött délelőtt, délre hozta az ebédet, akkor beállt ő is. Mi meg apánkkal, a bátyámmal Imrével, meg az öcsémmel Vilivel dolgoztunk egész nap, márkot szedtünk, kaszáltunk, mikor mit kellett. Nyáron nem volt tanítás, de például májusban, mikor kapálni jártunk, azért menni kellett iskolába is, nem számított, hogy mennyire vagyunk elfáradva. Mi ezt tudomásul vettük, nem is éreztük annyira kényszernek, pedig játékra már csak akkor jutott idő, amikor este fáradtan hazamentünk. A bátyám, Imre géplakatos lett, akkor már egy picit könnyebbé vált a helyzetünk, mert hozta haza a fizetését. Először az utolsó utcában (Jókai) laktunk, ott még bérben, akkor még Varga nagyapám élt. Aztán mikor ő meghalt, azt a házat vettük meg a Vörösmarty utcában, ahol most is lakunk. Ott egy 1929-ben épült régi

vályogház állt, ezt bontottuk le később, és 1978-79-ben új házat építettünk.

Az általános iskolát Kónyban végeztem, és mindenképp villanszerelő akartam lenni, de a nagy túljelentkezés miatt, nem

kerültem be az ipari iskolába. A mi generációnk volt az első, akit már általánosban is két osztályra osztottak, mert olyan sok gyerek volt. Így aztán iskola után otthon maradtam, dolgoztam a földeken, gulyás is voltam. Akkoriban sorban ment az őrzés, akiknek volt tehene, azt beosztották, és ha éppen nem ért rá, akkor szóltak nekem és helyettesíttem. Általában Tóth Vilivel őriztünk, hosszúak voltak a napok, de azért elvultunk. Játékra alig volt lehetőség, azzal játszottunk, ami volt, de hát olyan kütyüink nem voltak, mint most. Imre bátyám akkoriban Győrben, az autójavítóban dolgozott, ez ott volt a mostani Famulus szálló helyén. Ő szólt, hogy van náluk fényező felvétel, én meg akkor azt se tudtam mi az. Bementem, elbeszélgettek velem, és felvettek. Onnan, az autójavítóból jártam ki az ipari iskolába, a 401-esbe. Ki is tanultam a szakmát, levizsgáztam, és ott maradtam dolgozni, én voltam akkor az egyetlen fényező Győrben.

A magyar néphadseregben

1964-ben bevonultam katonának Sopronba. Határőr voltam 27 hónapig, és annyiban szerencsém volt, hogy itt belekóstolhattam a villanszerelői szakmába, (ami egyébként állandó hobbim most is,) mert a híradósokhoz kerültem. Mondjuk az már nem nagyon tetszett, mikor a 12 méter magas oszlopokat kellett megmászni a látványtól. Az őrsőkön telefonközpontot javítottunk, konnektort szereltünk... szóval elég jól kitanultam a szakmát. Annyi hasznom lett belőle, hogy amikor építkeztem, a villanszerelés 80 százalékát én csináltam meg. A katonaságnál is, ahogy a való életben, betartottam a lépcsőzetes fokozatokat. Első év után őrzető lettem, és rajparancsnok. El is küldtek Pestre három hónapos tisztesiskolára, így aztán novemberben a bevonulókat már én

fogadtam, 10 ember volt a rajomban. Aztán megint elküldtek tanfolyamra, mert szófogadó voltam, szorgalmas, csináltam a dolgomat. Előléptettek tizedessé, majd mire bevonultak a következő újoncok, már szakaszvezető lettem és szakaszvezető helyettesként funkcionáltam. A szakaszparancsnok hivatásos volt, de ha például szabadságra ment, akkor én vittem az ügyeket.

Persze néha elkövettünk zsványságokat is. Például kiküldtek minket megjavítani a vonalat, ami állandóan áram alatt volt, és ha egy vizes ág ráesett a vezetékekre, rövidre zártak, ez pedig bejelzett a központba. Kimentünk, megjavítani, de mivel közben kisütött a nap, az ág megszáradt és újra lett vonal. Úgyhogy leültünk az oszlop tövébe, pihengettünk, meg beszóltunk, hogy a hibát elhárítottuk. Másnap reggel, a párás időben aztán persze jelentkezett újra a probléma. Egyszer, amikor már szakaszparancsnok voltam, kimentünk a Fertő-tóra. Ott csatornák mentek befelé a nyílt vízhez, és vittünk be betontömböket. A telefonoszlopok ugyanis a csatorna mellett mentek, és hogy azok ne dőljenek meg, minden évben betont döngöltek melléjük. Egy csónakkal behúzták a betont, mi meg heten-nyolcan egy motorcsónakkal mentünk utána. Volt egy hatalmas stég, azon ebédeltünk. Akkor hárman szóltak, hogy bemennének fürödni, mert nagyon jó az idő. Így is tettek, mi ott szundikáltunk, beszélgettünk, azok meg bent, tőlünk 50 méterre, egyszer csak elkezdtek kiabálni: Segítség, segítség! Össze is rezzent bennem minden: ha ezeket valami baj éri, engemet föl is akasztanak, mert én engedtem oda őket. A motorcsónakos bevitt minket, már ugrani készültünk, amikor felálltak és nevettek, mert térdig ért nekik a víz. Egyébként olyan szerencsém volt, hogy szolgálatban, kint a határon 27 hónap alatt ötször voltam. Abban az időben sok volt a határsértés, leginkább Kópházánál. Ott, ha valaki este elénekelte a kocsmában, hogy „itt hagyom a falutokat nemsokára”, akkor éjjel már határsértés is volt. A végén aztán ott akartak marasztalni, mindent ajánlottak, lakást, elküldenek iskolába, akár századparancsnokságig is vihetem. Én azonban visszamentem a szakmába dolgozni az autójavítóba.

Az AFIT-ban, majd magánvállalkozóként...

Két-három évvel később kineveztek csoportvezetőnek, nyolc ember tartozott a kezem alá. Öt év múlva amikor a művezetőnk nyugdíjba ment, a helyére kerültem. Közben leérettségiztem, ami négy év kemény munka volt, mert az autójavító mellett itthon kiváltottam

a másodállást is. Emlékszem, a verseket úgy tanultam, hogy volt egy ruszki szalagos magnónk, arra a nejmem, aki akkor itthon volt gyesen a gyerekekkel, nappal ráolvasta a verset. Én meg föltettem az autó tetejére a magnót, bekapcsoltam, és miközben a kocs oldalát csiszoltam, hallgattam. 1974-ben házasodtunk össze Ildivel (Dobránszky Ildikó), és még abban az évben meg is született a leányom Anita. Ő óvónő lett, most Écsen vezetőhelyettes az óvodában. András fiam pedig 1978-ban született, ő a vállalkozást viszi tovább.

1981-ben egy évig még a főiskolán (KTMF) is tanítottam az autógépész szakon fényezést, mert az oktató lebetegedett. Ekkor jártam az utolsó évet a gimnáziumban, közben a főiskolán meg tanítottam, igaz úgy, hogy egy képzett pedagógus ott volt velem. Közben az Autójavítóból AFIT (Autó Fenntartó Ipari Tröszt) lett, és szakosodtunk is, mi a kisteherautókat kaptuk (IFA, ZUK, Barkas, UAZ, Nisa). Az utolsó négy évben már részlegvezető lettem, a fényező mellett hozzám került a kárpitos és az autóvillamossági üzem is, 31 emberért feleltem. Közben folyamatosan képeztem magam, a Tiszai Vegyi Kombinátban elvégeztem a festékekről szóló tanfolyamot, a 80-as években, amikor Roburokat csináltunk, Zwickauba, a Trabant fellegvárába jutottam ki kéthetes tanfolyamra. A 90-es években pedig egy cég, ami régi autókat hozott be, kivitt minket Salzburgba, hogy megismerkedhessünk a metalfestéssel.

A 90-es évek elején privatizálták az AFIT-ot, de a cél nem az volt, hogy megtartsák, csak a telek kellett, mert jó helyen volt. Először a lakatosokat menesztették, aztán az autószerelőket, így lassan leamortizálták az egészet. 19-en voltunk ott fényező, amikor azt az üzemet is meghirdették, hogy valaki vegye bérbe, emberekkel együtt. Felhívatott a nagyfőnök, a kónyi származású Rigó László, és azt mondta: vagy kivesszük a műhelyt, vagy mehetünk az utcára. Ezért megbeszéltük a többiekkel, hogy céget alapítunk, ez lett a Perlmüt Bt., ami 5 évig működött. Akkor közölték velünk, hogy lebontják a fényezőműhelyt is, 3 hónapunk van, hogy elköltözzünk onnan. Először Győrben nézgettem bérelményeket, de akkor horribilis áron mentek, majd Markotabödögén, a téesztelepen is, de azt meg nem találtam

megfelelőnek. Akkor akadt meg a szemem ezen a területen, itt a vasút mellett, ahol most is dolgozunk. Ennek viszont elég rendezetlenek voltak a tulajdoni viszonyai, így nem volt könnyű megszerezni. Most pályázatokból szeretnék felújítani, de ez eddig sajnos nem sikerült. Mindenesetre a cél az, hogy fejleszteni kell, mert a szakma is óriási fejlődésen ment keresztül.

Énekkar és sport

1960-ban kaptam egy levelet (ez máig megvan) Tóth Ferenc tanártól, hogy énekkart szerveznek Veér György vezetésével Kónyban, és szívesen látnak próbára. Engem annak idején elsőben tanított Veér Ede bácsi, Gyurka édesapja, nyolcadikban pedig már ő maga is, éneket. Szóval már ismertem őt, így el is mentem a meghallgatásra és beválogattak tenornak. 25 évig énekeltem, és tovább is maradtam volna, de a munka és a tanulás mellett már nem fért bele az időmbe. Akkor még egy héten kétszer volt próba, kedden és pénteken, ezt már nem tudtam bevállalni. Amikor aztán nyugdíjba mentem, elkezdtek csábítani vissza, de akkor még sokat segítettem a fiamnak a telepen, így még nem tudtam menni. Aztán azelőtti éven, hogy a temetői harang avatására került sor, visszatértem az énekkarba. Egyszerűen Borbála (Bertalan Jánosné) idehozta nekem az inget, nyakkendőt, és azt mondta: holnap énekkar, jönnöd kell, mert olyan kevés a tenor. Úgyhogy visszamentem, és nem is bántam meg, mert nagyon jó társaságba kerültem. Most

nagyon készülünk a jubileumi ünnepségre, és nagyon remélem, hogy meg is tudjuk tartani, mert az énekkart a szereplés tartja életben. Egyébként ezt is teljes erőbedobással csináltam, ha például olyan fellépés előtt voltunk, akkor még szabadságot is vettem ki, hogy el tudjak menni próbálni. Én nem szeretek úgy felmenni a színpadra, hogy nem tudom az éneket, csak valamit gajdászok a többiekkel. Ez így nálam nem működik. De régebben színdaraboztunk is az énekkarral, azzal körbejártuk az egész vidéket. (Böröczky Marika, Varga Marci, Kocsis Józsi, Szalai Misi és Én játszottunk benne.) Nagy sikert arattunk 1968-ban, itt Kónyban a régi kultúrotthon háromszor teljesen tömve volt.

Minden labdasportot szeretek most is, csak sajnos még most se tudom mindegyiket végignézni, amit szeretnék. Igazolt sportoló viszont nem voltam, életemben egyszer fociztam rendes meccsen. Még a hatvanas évek elején, május 1-én kövérek-soványak bulimeccset rendeztek. Oda is beválogattak, és el is kezdődött a mérkőzés. Az ellenfél velem szemben Laczkovics Tóni bácsi volt, egy jól megtermett ember, ráadásul ő egyébként is focizott. A második percben ütköztem vele, illetve hát elgázolt, és kirepültem a pályáról. Mikor láttam, hogy az oldalon kívül vagyok, intettem az edzőnek, hogy cseréljen le, nekem ennyi elég volt. Eddig tartott a labdarúgó pályafutásom. Annak idején Horváth Laci tanító igen jó barátom volt, tiszteltem, becsültem. Egyszer vele beszélgettem, fröccsöztem, amikor odaült az asztalunkhoz Mészáros Lajos. Meséltem neki, mennyire szeretem a kézilabdát, meccsre is járok. Ő meg mondta, hogy neki úgyis kellene egy segítő, menjek vele. Így is lett, összejártuk a környéket a kézilabdacsapattal, felkerültünk járásból a megyeibe. A TSZ ponyvás Zsukjával mentünk mindenfelé, Muzsai Ernő bácsi volt rajta a sofőr. Ilyen mindenem lettem, én intéztem a csapat szállítását, pénzügyeket, jegybevételeket, én fogadtam a bírókat. Szóval mindenben segítettem neki, jóban voltunk. Még egy ilyen nagyszerű ember, akinek ennyire mindene lenne a kézilabda, nem is lesz Kónyban, vagy csak nagyon sokára. (Minden évben tiszteletére megrendezzük a Mészáros Lajos Emléktornát. A szerk.) Hűséges kitartása sportja mellett, ragadt rám is, mert én amúgy is olyan vagyok, hogy ha valamit elvállalok, azt végig is csinálom, ha beletörök a bicskám akkor is, megpróbálom.

Olyan meccset nem rendeztek Kónyban, amin én ne lettem volna kinn. Már akkor így volt ez, mikor még „Csé” Laci, „Csé” Feri (Horváth László, Horváth Ferenc) játszottak, meg Polster Imre, Benczik Józsi bácsi, rájuk én még emlékszem. Nagyon szerettem tehát ezeket a sportokat, és most kicsit el vagyok keseredve, hogy a foci ilyen állapotban van Kónyban. A pályán idén már nem is voltam, pedig régebben, ha érdekesebb meccs volt, még az unokámhoz se mentem el Écsre. Akkor még érdemes volt itthon maradni, jó meccset látott az ember. Sőt egy időben, amikor a járásiban játszottunk, a haverokkal Sövényháztól Bányogig mindenhova átjártunk biciklivel. Ezt én most nagyon hiányolom, mert a kézilabda is befuccsolt, pedig az is a szívem csücske volt. Ez nekem egy fájó pont, nem mintha e nélkül ne lehetne élni, mert lehet, meg az is lehet, hogy ezekből a fiatalokból majd egyszer lesz valami, csak azt én már nem hiszem, hogy élvezni fogom a magam 77 évével

Csikai Gábor

Mindenkit vár a kónyi Polgárőr Egyesület!

Rovatunkban községünk azon polgárait, civil szervezeteit szándékozunk bemutatni, akik kiemelkedő közösségi tevékenységükkel hozzájárultak falunk mindennapjainak szebbé, hasznosabbá tételéhez, és ezzel kiérdemelték, hogy **Köny Községért Díjjal** ismerjük el tevékenységüket. 2009-ben a **Polgárőr Egyesület** kapta meg községünk rangos elismerését, 2021-ben pedig településünk elnyerte a **Polgárőr Község** megtisztelő címet. Ezek apropójából ültünk le beszélgetni az egyesület vezetővel, és tagjaival.

– **Elsőként Csányi Gábor** elnök, járási koordinátor mutatta be az Egyesületet.

– A polgárőrség Kónyban 2003-ban alakult, de hivatalosan 2005-ben, mert addig tartott az egyesület bejegyzése. Úgy kezdődött, hogy Aller Imre polgármester, és Németh Gyula, akkori körzeti megbízott megkeresett, hogy polgárőrséget alakítanának, vállalnám-e a vezetését? Mivel én a vagyonvédelem területén dolgoztam, volt tapasztalatom, így elfogadtam a felkérést. Alakuló ülésünket 13 fővel 2003 novemberében tartottuk. Azóta folyamatosan működünk, hol több, hol kevesebb sikerrel tesszük a dolgunkat, a taglétszámunk is folyamatosan emelkedik. Nagyon sok szakmai oktatáson vettünk részt, ezek keretében megismertük a 2012. február 1-től hatályos, polgárőrsegről hozott törvényt, mely konkrétan meghatározza a polgárőrség feladatait, jogait, lehetőségeit, melyek a törvény előtt nem voltak egyértelműen szabályozva.

Az eszközeink is folyamatosan bővülnek, először egy Ladánk volt, amit Kiss József csornai rendőrkapitánytól kaptunk. Igaz, ez eléggé ütött-kopott volt, de nekünk a célnak nagyon megfelelt. Nem sokkal később a kónyi körzeti megbízott kapott egy új autót, mi pedig átvettük az ő zöld Škoda Feliciáját. Utána egy G Astra jött, majd pályázat útján nyertünk egy Suzuki Vitarát. Ez utóbbi annyival könnyítette a helyzetünket, hogy a határba is bátrabban ki tudtunk menni, mert összerék meghajtású. Idén megint pályáztunk egy autóra, ezt is sikeresen megnyertük. Mivel én járási koordinátor is vagyok, a csornai és a kapuvári járásban, így 24 település tartozik hozzám. Ezeket havi rendszerességgel le kell járnom, így, hogy ne a szolgálat elől vigyem el az autót, ez az új is jó szolgálatot fog tenni. Egyéb területeken is gyarapodtunk, például ruházatban; most már minden egyes tagunknak megvan az alapfelszerelése. Vannak elektromos robogóink is, ezeket inkább a nyári időszakban használjuk. Van ADR rádióink, az autóban fedélzeti kamera, ami képes nappali és éjszakai felvételt is készíteni. Nagyon sok személyfelkutatásban vettünk részt, sajnos egy holttestet is találtunk itt Köny

határában. A nagy árvízkor is keményen kivettük a részünket a munkából, egy héti 8-10-12 ember ment minden áldott nap a gátra. A 2013-as hóhelyzetnél az autópályára vittünk ásványvizet, szendvicseket az ottrekedt autósoknak. Az idősök otthonába és a nyugdíjas klubhoz is minden évben megyünk felkészíteni őket például a téli faárusítókra, meg a telefonos csalókra. Próbáljuk elmagyarázni nekik mi az, amivel kell foglalkozni, és mi az amivel nem. Ezeknek köszönhetően úgy gondolom, - ha visszanezünk a 2003 előtti helyi bűnügyi statisztikát, - jelentős a javulás. A felvilágosító munkánk előtt ritkán volt olyan év, hogy ne törtek volna be néhány boltba és kocsmába. Nem azt mondom, hogy mostanában nem történik ilyen, mert kísérlet volt, de manapság már nem ennyire rossz a helyzet, és ehhez nekünk is van valamennyi közünk.

– **Csányi Gáborné, titkár:** Mondjuk el egyéb büszkeségeinket is. Megkaptuk a Köny Községért Díjat, amiről a Polgármester úr azt mondta: Ilyen még nem fordult elő, hogy civil szervezet alakulása után ennyire gyorsan megkapja az elismerést. Mi már férjemmel együtt mindketten megkaptuk a Polgárőrség Érdemkeresztjének bronz, ezüst és arany fokozatát. 2020-ban lettünk

az Év Polgárőr Egyesülete, most pedig 2021-ben Köny elnyerte a Polgárőr Község címet, amire ugyancsak nagyon büszkék vagyunk. Ennek ellenére úgy érezzük, kicsit visszaesett a polgárőrség iránti érdeklődés a községben és a járásban is. Nem tudom miért, talán mert az emberek úgy vannak vele, hogy kevésbé érnek rá.

– **Kovács Zoltán, elnökhelyettes:** Igazából arra a havi kétszer négy-öt órára nem olyan nehéz időt szakítani.

– **Cs. G.-né:** Ezért próbálunk egy kicsit tobozozni, igaz eddig is tettünk érte, szerveztünk ifjú polgárőrséget. Annak nagyon örülünk, hogy ifjú polgárőrből lett már polgárőr, mikor abba a korba ért. Az iskolában is próbáltuk a gyerekeket szakkörszerűen képezni. Mivel mi lassan kiöregszünk, kell az utánpótlás.

– **Cs. G.:** Tavaly az iskolában bűnmegelőzési és katasztrófavédelmi szakkört szerveztünk, és Kapuvárra vittük a gyerekeket versenyre, ahol harmadikak lettek. Kunszigeten az „Egy iskola – egy polgárőr” versenyeken, ahol rendszeresen 10-12 csapat indul, mindig első-másodikok lettünk. Felnőttjeink is többször versenyeztek, országos szinten másodikok lettünk, Komáromban a járőrversenyen pedig első. Most az utóbbi időben, attól függetlenül, hogy nagyon nehéz a fiatalokat megszólítani, az 50 órás közösségi szolgálatot le lehet nálunk tölteni. Van néhány fiatal, aki le is töltötte, majd annyira megtetszett neki, hogy maradt is nálunk. Vannak olyan fiatalok, akik két-három éve költöztek Kónyba és kerestek meg minket, hogy belépnének az egyesületbe, azért, hogy így megismerjék a falut. Én azonban azt szeretném, ha a helyiek is jobban érdeklődnének a polgárőri szolgálat iránt.

– **Cs. G.-né:** Van a polgárőrségnél a SZEM mozgalom (Szomszédok Egymásért). Gyakorlatilag ebből indulna ki, hogy ne legyen az az érdektelenség, hogy a szomszédok nem foglalkoznak egymással. Igenis figyeljenek egymásra, és akkor tudatosodik az emberekben, hogy ezt őrtük tesszük, a településükért, a rokonaikért, a családjukért.

– **K. Z.:** Legtöbbször csak akkor jut eszükbe, ha már baj van, hogy hol vannak a polgárőrök! De hát mi sem lehetünk mindenhol ott. Ezt már megkaptuk, de mondtam, hogy semmi gond, be lehet lépni hozzánk, aztán eggyel többen leszünk, annyival is többet tudunk kint lenni. Igazából a saját szabadidőnket áldozzuk fel erre.

– **Cs. G.:** Igen, és ezért mi semmilyen anyagi juttatást nem kapunk. Támogatás természetesen van, de fenn kell tartanunk az autót, meg kell venni a formaruhákat. Arra büszkék vagyunk, hogy akik aktívak, ha nekik ki kell állni akár egy ünnepélyre, akár rendezvényre, egységesen tudjuk ezt megtenni.

– *Jelenleg hány aktív tagja van az egyesületnek?*

– **Cs. G.-né.:** Pillanatnyilag 51-en vagyunk, ebből 9 Rábcakapin, a többi Kónyban.

– **Cs. G.:** Nagyjából 30 aki azonnal hadra fogható, de volt olyan eset - eltűnt személy keresésénél -, hogy többen is beugrottak. Ha nagy a vész, akkor kicsivel többen vagyunk.

– **K. Z.:** Vannak pártoló tagjaink is, aki csak a tagdíjat fizetik be, nem aktív tagjai az egyesületnek, de így támogatni tudnak minket. Szóval még fizetünk is azért, hogy a saját időnkéből a köztért áldozzunk.

– *Mik az átlagos, hétköznapi teendők a polgárőrségnél?*

– **Cs. G.:** Én napközben is elég gyakran járom a falut. Nemcsak amikor szolgálati autóval megyek, hanem mikor kerékpárral vagy gyalog, akkor is ugyanúgy figyelek mintha szolgálatban lennék. Egyébként Zoli a szolgálatvezető, ő készít egy szolgálattervezetet minden hónapban. Mindenkinek SMS-t küld, hogy adjanak meg időpontokat, amikor tudják vállalni a szolgálatot, majd ezeket egy táblázatban összesíti. Kötött időpont nincs, mindenki ahogy ráér, úgy mehet szolgálatba.

– **Cs. G.-né.:** Eleinte volt, hogy mindig ugyanabban az időpontban mentünk, de a rendőrségen figyelmeztettek bennünket, hogy ezen próbáljunk változtatni, mert így ki tudják figyelni, hogy mindig hétfőn vagy szerdán, vagy melyik napon megyünk. Általában viszont a hétvége az, mikor a péntek-szombat teljesen le van fedve.

– **K. Z.:** Igazából a legfontosabb feladatunk az, hogy figyeljünk. Ha valaki körbemegy a faluban, az is észre fogja venni, ki az idegen, ki nem idevaló. Lényegében ugyanezt csináljuk, csak már van rá törvény, hogyan vigyázzanak ránk. Ha mondjuk ránk támad valaki, azt más-képpen bírálják el, mert már közfeladatot ellátó személynek minősülünk.

– **Cs. G.-né.:** Rengeteg telefonos lakossági bejelentésünk is van. Olyanokért is hívnak, bennünket, amiben nekünk semmi dolgunk, de ilyenkor mi hívjuk a rendőrséget.

– **K. Z.:** Rengeteg riasztó is be van már kötve hozzánk, iskola, plébánia, trafik, benzinkút. Ha pedig ezek megszólalnak, megyünk és megnézzük mi történt. Megjegyezném, hogy ezt is ellenszolgáltatás nélkül csinálja a polgárőrség.

– **Csányi Zoltán,** polgárőr: Utoljára az iskolából volt riasztásunk, akkor egy verebet kellett kikergetni onnan.

– **Cs. G.-né.:** Ezek persze nem a rendszeres feladatok, de ilyenek is előfordulnak. Rendszeres feladatunk a járőrszolgálat és a rendezvények biztosítása. Itt volt egy olyan probléma az utóbbi időben, hogy falunapon meg más helyi rendezvényen nem igazán akart senki szolgálatot vállalni. Ez érthető is, de erre jó, hogy 2013-ban létrejött a járás. Így együttműködési megállapodással meg lehet azt oldani, hogy például a páli Falunapra átmegyünk mi, a kónyi Falunapon meg visszaadják ők nekünk a szolgálatot. Ezen kívül temetéseken rendszeresen biztosítunk, iskolakezdésnél egy hónapig figyelünk a gyerekekre reggelente.

– *A rendőrséggel milyen az együttműködés?*

– **Cs. G.:** Az kiválóan működik, ha előadót vagy bármit kérünk, mindig segítenek. Családi napon például a gyerekeknek kis KRESZ-vetélkedőt szervezünk és a rendőrség még ad mellé ajándékokat is. Közös szolgálatok is vannak, szóval sok mindenben segít a rendőrség nekünk, de mi is viszont. Az önkormányzattal szintén megvan a jó kapcsolat, ha bármiért szólnak, mi mindig ott vagyunk.

– *Volt-e emlékezetes eset az elmúlt 18 évben?*

– **Cs. G.:** Kerékpártolvajt fogtunk a buszmegállóban.

– **Cs. Z.:** Az ország másik feléről elszőkött két lányt találtuk meg a Diana Étteremnél.

– **Cs. G.:** Illegális bevándorlókat is fogtunk, meg román csatornásokat is. Menni akartak el, de rossz felé menekültek, itt a Kőlcsey utca végénél utolértük őket. Kijött a rendőrség, azokat el is vitte. Kenyértolvajokat is sikerült lefűlelnünk. De leginkább olyan esetek voltak, mikor nyomra vezettük a rendőrséget, mert a mi feladatunk elsődlegesen a bűnmegelőzés.

– **Cs. G.-né.:** Bűnmegelőzési szempontból nagyon fontos a kerékpár-regisztráció, amit már nagyon megszoktak az emberek. Ezelőtt egy évben egyszer végeztük ezt az irodánál, de most már idejönnek hozzánk. Telefonálnak, hogy vettek új biciklit, mi pedig lefotózzuk, felvesszük az adatait. Volt már rá példa, hogy az itt elmentett adatok alapján találtak meg lopott kerékpárt.

– **Csányi-Kovács Beatrix,** megyei sajtóreferens: Ha pedig mi találunk kerékpárt elszórva árokban itt-ott, a nyilvántartás alapján be tudjuk azonosítani a tulajdonost.

– *A közelmúltban elnyertük a Polgárőr Község címet! Ez pontosan mit jelent?*

– **Cs. G.:** Erre a címre pályázni kell. Itt kikérik a rendőrségtől a bűnügyi statisztikát, és ha egy meghatározott lélekszámnál, bizonyos esetszám alatt vannak a bűnügyek, csak akkor lehet egyáltalán pályázni. A statisztikát, valamint a rendőrség véleményezését csatolni kell a pályázathoz. Kell még a megyei polgárőr szövetség és az önkormányzat ajánlása is.

– **Cs. G.-né.:** Bizonyos mennyiségű teljesített szolgálat is kell hozzá. Mi rendszeresen leadjuk az órajelentést a napló alapján. Ebbe be van írva mennyi járőr-, mennyi rendőrségi szolgálatot, mennyi temetői és rendezvény-biztosítást végeztünk. Ezt is le kell adni, ezt is nézték a pályáznál. Megyénként egy ilyen címet adnak ki, és így nyertük el ebben az évben mi.

– *Egy fiatalnak mit mondanátok, miért érdemes polgárőrnek menni?*

– **Cs. G.:** Egy szóval ez egyfajta életérzés. Ha közénk jön valaki láthatja azt, hogy nemcsak ő létezik, hanem léteznek mások is. Olyan jóleső érzés az, amikor az ember megy a faluban, és az idősek mondják: láttalak benneteket, mikor éjjel szolgálatban voltatok. Vagy hívnak bennünket, vagy csak annyit mondanak: menyire örülünk, hogy vagytok. Én azt mondanám minden fiatalnak, hogy itt rosszat nem tanul az biztos, és majd később rá fog jönni arra, hogy az ő szülei, nagyszülei is bármikor kerülhetnek olyan élethelyzetbe, hogy segítségre szorulnak. Ezért ne arra gondoljanak, hogy ezt ingyen kell csinálni, hanem arra, hogy az én családomnak, a másiknak, a harmadiknak szüksége lehet rám. Ezért minden olyan fiatal, öreget, szeretettel várunk, aki tenni szeretne a köz érdekében!

Csikai Gábor

„ÚJ LÁTÓSZÖG”

„Ha csak egy embert megmentettünk, már megérte”

– Beszélgetés Szabó Csaba rendőr őrnaggyal

Az „ÚJ LÁTÓSZÖG” rovatunkban olyan könyvekben él, vagy innen származott, de falunkhoz továbbra is kötődő fiatalokat mutatunk be, akik különböző okok – munkájuk, vállalkozásuk, hobbijuk, tudományos tevékenységük – miatt érdekesek lehetnek olvasóink számára. Mostani lapszámunkban Szabó Csaba rendőr őrnagyot, a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályának megbízott vezetőjét kérdeztük életéről, munkájáról.

– Milyen iskolákat végeztél, hogyan kerültél a jelenlegi beosztásodba?

– Tősgyökeres könyvíróként ide jártam óvodába, majd általános iskolába is. Középiskolába Győrbe kerültem a Jedlikbe, ott is érettségiztem, majd maradtam is a technikus végzettséget is megszerezni. Akkor még nem volt tűpontos elképzelésem arról, mi is akarok lenni. Nyilván gondolkodtam a továbbtanulásban, de azt mondtam, ha esetleg nem úgy alakul, akkor az érettségimel mégis jobb egy technikus oklevél, amit egy év alatt lehetett abszolválni. Így aztán elektrotechnikát tanultam, de megmondom őszintén, a szakma annyira nem vonzott. Becsülettel elvégeztem, jó eredménnyel, de tovább kellett volna menni villamosmérnök vagy informatikus irányba, és úgy gondoltam, amiben az ember csak középszerű tudna lenni, azzal nem érdemes foglalkozni. Ekkor jött ez első nagy fordulat az életemben, mert a környezet- és természetvédelem kezdett nagyon érdekelni, és már középiskolában, majd a technikus évfolyam alatt is egyre többet foglalkoztam vele. Volt egy ilyen választható tantárgy nagyon jó tanárral, így egyre jobban felkeltette az érdeklődésem ez a téma. Így aztán környezetmérnök szakra mentem szintén Győrbe az akkor még Széchenyi István Főiskolára. A diploma után sikerült is a szakmában elhelyezkednem, rövid ideig az Észak-dunántúli MÉH Zrt.-nél dolgoztam, mint környezetvédelmi munkatárs. Mondhatni, mélyvíz volt ez, mert ott a szakma csínját-bínját el tudtam sajátítani. Ez tetszett, szerettem is, de ekkor kaptam egy lehetőséget, ami megint egyfajta fordulat volt.

Amikor végeztem, hasonlóan másokhoz, sok helyre elküldtem az önéletrajzomat, így a rendőrségre is. Bekerültem az adatbázisukba, és amire felkértek, az kötődött az eredeti szakmámhoz is. A rendőrség már akkoriban is kiemelten foglalkozott a környezetvédelmi ügyekkel bűnügyi szempontból, és erre a területre kerestek felsőfokú végzettséggel rendelkező munkatársat. Házon belül ezt nem tudták

megoldani, ezért pályáztattak kifelé is, így kerültem a látóköri körbe. Ekkor elindult egy hosszú kiválasztási folyamat, mert nyilván civilként egy ilyen helyre kerülni nem egyszerű dolog. Több körös felvételt tartottak, míg végül kaptam a tájékoztatást, hogy benn maradtam a két jelölt között, és ha vállalom a felvétel feltételeit (a rendőrségen komoly egészségügyi, pszichológiai, fizikai alkalmassági vizsgálatokon kell átmenni), enyém a munka. Én ennek alávettem magam, és így indult az én rendőrségi pályafutásom, először még polgári alkalmazottként. Már akkor mostani szakterületemre, a bűnmegelőzésre kerültem, ennek volt egy szakvonala a környezetvédelem. Ott tudtam kamatoztatni az alapvégzettségemet, mivel a prevencióba beépült a környezetvédelem. Ahogy az egyéb bűnmegelőzési témákban, jártunk például iskolákba, óvodákba. Abban az időszakban indultak az öko-, zöldiskola, óvoda programok, így rengeteg ilyen jellegű felkérés érkezett, és tudtuk a gyerekeket egy kicsit a környezettudatosság felé terelni. Itt aztán elkezdtem más dolgokkal is foglalkozni, nem maradtam profiltiszta. Mivel a bűnmegelőzésen voltam, így a terület egyéb részeivel is megismerkedtem, egyre jobban beleástam magamat. Már a felvételeimkor szó volt egyébként arról, hogy amennyiben vállalom, akkor átképeznek, és hivatásos állományúként végezhetném ezt a munkát. Így megint jött egy iskola, itt most már a rendőrség keretein belül, állományba véve iskoláztak be a Rendőrtiszti Főiskolára. Megszereztem a felsőfokú rendvédelmi képesítést, és így lettem hadnagy, majd haladtam

szépen tovább. A Rendőrségen belül is különböző beosztásokba kerültem, 2013 óta voltam a Bűnmegelőzési Osztály helyettes vezetője. Ez a történet pedig elég friss: az idei év július 1-től az osztály megbízott vezetője lettem.

– A bűnmegelőzésen belül melyik szakterülettel foglalkozol a legszívesebben?

A bűnmegelőzés sokrétű és összetett, nagyon sok területet ölel fel. Elsősorban azt szeretnénk elérni, hogy tapasztalatainkat (mi látjuk azt, mely okok vezetnek oda, hogy valaki bűncselekmény áldozatává váljon) felhasználva a prevenció munkában adjunk tanácsokat, ajánlásokat. Vannak kiemelt kockázatú csoportok, akik valamilyen oknál fogva jobban ki vannak téve a bűncselekményeknek, mint a többiek. Bár a bűnmegelőzés természetesen mindenkinek szól, de elsősorban ezekre az érzékenyebb korosztályokra koncentrál. Ennek egyik nagy szegmense a gyermek és ifjúságvédelem. Itt az óvodától a felsőoktatásig jelen vagyunk. A másik ilyen nagy terület pedig az idősek, mivel ők is fokozottan ki vannak téve a bűnelkövetők ténykedésének. A kedvességük, a segíteni akarásuk, a jóhiszeműségük, az, hogy szeretnek beszélgetni, kapcsolatot építeni, könnyen veszélybe sodorhatja őket. Ők még egy más korban szocializálódtak, akkor még ezeknek a kapcsolatoknak nagyobb értéke volt, jobban odafigyeltek egymásra, megkérdezték, kivel mi van. Azt pedig a rossz szándékú emberek is tudják, hogy akár ismeretlenül, mondjuk egy orvosi rendelőben ülve pillanatok alatt bizalmi információkat adhat át egy idős, amit aztán bűnös célokra használnak fel. Ezért állandó kiemelt feladat az idősek védelme, felkészítése. Személy szerint én ezt a területet nagyon szeretem. Sok felkérést kapunk, szinte a megye összes nyugdíjas intézményében, klubjában megfordultunk már. Ilyenkor egy személyes előadás, beszélgetés keretében rengeteg mindent el tudunk mondani, nagyon sok eszközt vonultatunk föl. A szemléletesség kedvéért situációkat mutatunk be, kisfilmeket vetítünk. Szórólappal, élőszóban, szóval mindenhogyan próbáljuk őket felkészíteni. De a gyerekekkel is nagyon szeretek foglalkozni, akár iskolai keretek között, akár egy általunk szervezett nyári táborban. Hozzánk tartozik még az áldozatvédelem is. Ami nagyon fontos, hogy a bűnmegelőzés egy folyamatosan megújuló, a lehetőségeket kereső szakterület, és rendkívül igényli a kreativitást. Nem maradhat statikus a tevékenységünk, ahogy változik a világ, úgy nekünk is reagálni kell rá. Például mikor 15 évvel ezelőtt kezdtem, még nem igen

beszéltünk az online csalásokról, most pedig ez az egyik slágertéma. Nem kellett a közösségi felületeken történő bűncselekményekről, jogsértésekről, zaklatásokról beszélni, mert nem is léteztek ilyenek, most pedig rengeteg bűncselekmény tevődik át az online térbe, ezekre pedig reagálnunk kell. Vannak viszont állandó, kiemelt feladatok, ilyen a kábítószer prevenció, ahol ugyancsak a fiatalabb korosztályt próbáljuk meg a helyes irányba terelni. Ehhez pedig folyamatosan keressük azokat a csatornákat, ahol az információink át tudnak menni a célcsoporthoz. Teljesen mindegy, hogy ez most egy személyes előadás, vagy a nyomtatott, esetleg az online médiában jelenik meg. Ez nagyon fontos eleme lett a munkánknak, rengeteget publikálunk: ajánlásokat, felhívásokat teszünk közzé írott és elektronikus sajtóorgánumokon keresztül, mert így sok emberhez tudunk eljutni. Ezekre a gyors változásokra ékes példa, hogy már ott vagyunk a közösségi oldalakon is, mert nagyon sok ember ott éli a mindennapjait, és egyre kevesebben olvasnak nyomtatott sajtót. Az előnye, hogy nagyon gyorsan tudunk reagálni, ha valami elszaporodik, nyomasztóvá válik, mondjuk megugrik a lakásbetörések száma. Ha ezt hivatalos úton tesszük közzé, akár a rendőrség honlapján, akár a helyi újságokban, az hosszabb idő, és az is kérdés, hogy hány embert érünk el. Míg a közösségi oldalunkon azonnal tudunk reagálni, és pillanatok alatt ezrek, tízezrek látják, kattintják, osztják, amit a rendszer működéséből adódóan ki is tudunk mutatni. Nekünk az a lényeg, hogy minél több csatorna legyen, és hogy az információ valahogy úgy eljusson az emberekhez. Nem szabad persze eldobni a régi eszközöket sem, mert míg a fiatalok inkább a neten tájékozódnak, az idősebbek még mindig szeretik lapozgatni a nyomtatott sajtót, így ott is meg kell jelennünk.

– Említetted, hogy nagyon gyorsan változik minden. Míg régebben volt mondjuk ötféle kábítószer, manapság hetente jelenik meg új dizájner drog. Hogyan lehet ezzel lépést tartani?

– Ez egy óriási kihívás és állandó prioritás. Most már klasszikus drogoknak nevezzük azokat a szereket, amelyek régen ismertek voltak. Nagyjából 2010-re teszik a szakemberek, mikor elindult egy elég rossz irányba mutató folyamat, és megjelentek új pszichoaktív szerekek, közismert nevükön a dizájner drogok. Borzasztó nehéz a fellépés ellenük, mert a „vegyészek” folyamatosan minimális mértékben változtatnak ezek összetételén. Van az úgynevezett tiltólista, ami ezen szerepel, az minősül kábítószernek, és sajnos ezt sem tudják olyan gyorsan változtatni, mint ahogy az összetételek módosulnak. Ennél viszont sokkal nagyobb probléma a dizájner drogokkal kapcsolatosan, hogy az egészségre gyakorolt hatásuk abszolút kiszámíthatatlan. Magyarországon a kábítószeres esetekben zéró

tolerancia van, és bármely cselekmény (a tartás, a fogyasztás, a kereskedelem) a drogokkal kapcsolatban büntetőeljárást von maga után. Nyilván mindig elmondjuk, hogy aki ilyet tesz, mit kockáztat milyen büntetőjogi következményei vannak, de ennél sokkal fontosabb, hogy milyenek az egészségügyi hatások. Előadásaimon az „oroszlant” hasonlatot szoktam ezekre a szerekre mondani, hiszen minden emberre másképpen hatnak, és ezt még az orvosok sem tudják kiszámítani. A régi, klasszikus kábítószerknél már a tünetek alapján tudni lehetett, hogy az illető mit szedett be. A dizájner drogoknál azonban nincsenek ilyenek, nem beszélve azokról az egészen elképesztő higiéniai körülményekről, ahogy ezek a zuglaborokban készülnek. Akik ezzel foglalkoznak, erre nagy figyelmet nem fordítanak, plusz még a nagyobb haszonszerzés érdekében mindenféle vegyszerekkel, adott esetben mérgekkel ütök föl az anyagokat, hogy minél többet lehessen eladni. A dílt csak ez érdekli, de az, hogy aki ezt beveszi, hogyan járhat, nyilván nem. Tehát ez egy borzasztó nehéz témakör, amiről nagyon sokat kell beszélni.

– A koronavírus-járvány mennyiben változtatta meg a bűncselekményeket?

– Nyilván érzékelünk változásokat, hiszen egyfajta bezártság jellemezte a mindennapokat. Így sajnálatos módon megugrott a családon belüli konfliktusok, bűncselekmények száma. Nemcsak azért, mert az emberek huzamosabb ideig össze voltak zárva, hanem mindenkiben kialakult egyfajta frusztráció. Ez együtt járt időnként egzisztencia veszteséssel, munkahelyek szűntek meg, ami hozta magával a bizonytalanságot. Ezért azt tapasztaltuk, hogy több volt a hozzátartozók közötti erőszakos eset, illetve az online térben elkövetett bűncselekmények terén volt ez még érzékelhető, mivel ez is felértékelődött. Az emberek nem mindig tudtak üzletekbe menni, így mindenki a neten szerezte be a dolgokat, így itt megugrott a csalások, átverések száma is ebben az időszakban. Nekünk pedig azért

okozott nehézséget, mert az eszköztárunkat jelentősen leszűkítette. Nem találkozhattunk az emberekkel, nem tudtunk rendezvényekre menni, az iskolákban pedig online oktatás volt, így ott sem jelenhettünk meg. Így aztán egyetlen lehetőségünk az online felületeken való kommunikáció maradt, így fontossá vált, hogy a csatornáinkon minél többet kommunikáljunk, és a fontos információk eljussanak az emberekhez.

– A szakterületeden az jelenti, hogy jól végezted a munkádat, ha nem történt meg egy bűncselekmény. Ezt pedig szinte lehetetlen mérni, kimutatni. Mi itt az értékmérő, mi a visszaigazolása annak, hogy sikereket értetek el?

– Nagyon jó a kérdés, sokszor gondolkodunk ezen mi is. Ez ugyanis a rendőrségnek egy olyan, speciális szakterülete, amely nem mérhető. Azt ki lehet mutatni, hány bűncselekményt követtek el, egy nyomozó ki tudja mutatni, hány bűncselekményt derített fel, azt viszont nem tudjuk kimutatni, hogy tevékenységünkkel hány bűncselekményt előztünk meg. Így ez a szakterület még az átlagnál is nagyobb elhivatottságot igényel, nagyon kell hinni abban, hogy amit teszünk, az jó és segít. Aki ezt érzi, akiben ez benn van, az tudja ezt a szakterületet jól művelni. Lehet, hogy elcsépel, amit mondok, de ha csak egy embert, egy gyereket, egy időskorút mentettünk meg azzal, hogy hallotta a tanácsainkat és meg is fogadta őket, már akkor is megérte. De azt azért elmondanám, hogy hál’ isten rengeteg pozitív visszajelzést kapunk, ami szintén óriási erőt ad a munkánkhoz. Amikor egy jól sikerült nyári tábor után látod a gyerekek csillogó szemét, vagy egy előadás után tapsot kapsz az idősektől, vagy még ott maradsz és hosszú időn keresztül kérdéseket tesznek fel, megtisztelnek a bizalmukkal, ezek a munkasikerek a mi területünkön. Nyilván más jellegű, mint egy nagy bűntény felderítése, de nálunk így van, és aki ezt szereti, hisz benne, annak elég erőt adnak a jövőre nézve.

Csikai Gábor

Nagy siker az Országos Tudományos Diákköri Konferencián

– Beszélgetés Dénes Daniellával

„A forenzikus DNS fenotipizálás jogi szabályozásának egyes kérdései.” Ha esetleg úgy éreznék, hogy nem értik ezt a mondatot, nyugodjanak meg, e sorok írója sem volt másképpen az interjú elkészítése előtt. Ám miután beszélgetett **Dénes Daniella** joghallgatóval, aki a fenti címet viselő dolgozattal első helyezést ért el az Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK), már javult a helyzet, és bízom benne, hogy Önök is így fogják gondolni, ha elolvasták cikkünket.

– Először arról mesélj, milyen iskolákat végeztél, jelenleg mit tanulsz?

– A Kónyi Deák Ferenc Általános Iskolában kezdtem tanulmányaimat, majd ezt követően Győrbe, a Kazinczy Ferenc Gimnáziumba mentem. Ott először nyelvi előkészítőbe jártam, így ez öt éves iskola volt. Itt jött az ötlet, hogy a jogi pálya felé orientálódjak, ezért kerültem a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Jogi karára. Igazából nem ez szerepelt a terveimben, de az egyik tanárom, Szívósné Vásárhelyi Zsuzsanna a Kazinczyban azt mondta, hogy szerintem én odavaló lennék. Bár akkor még teljesen más irányba akartam menni, de megdöbbent, és így utólag már egyáltalán nem bánom. Eredetileg nemzetközi kapcsolatok szak iránt érdeklődtem, és külső szemlélőként eléggé száraznak, keménynek, nehéznek tűnt a jog. Ráadásul a környezetemben is azt mondta mindenki: jogi kar, Jézusom! Most viszont, hogy már így benne vagyok, tényleg azt érzem, hogy ez az én helyem. Nagyon megtaláltam itt magam, a céltudatosságom és a maximalizmusom nagyon kell ide.

– Most pontosan milyen szakot végzel?

– Ez egy osztatlan képzés öt éves, és azután meg fogom kapni a doktori címet, doktorandusz leszek. Utána még három évig van egy továbbképzés, ott már én döntöm el, hogy bírószeretnék-e lenni, ügyész vagy esetleg ügyvéd. Én ügyvéd szeretnék lenni, így még három évem lesz ügyvédbojtárként. Utána leszek végzett ügyvéd, és alapíthatok például önálló irodát. Jelenleg negyedéves vagyok, most kezdem majd az utolsó évetem.

– Az OTDK-n első helyezést értél el a dolgozattal, először azt mondd el, mi is az az OTDK, hogyan működik?

– Az OTDK az Országos Tudományos Diákköri Konferencia, ez országos szinten a legmagasabb szintű kutatásokkal kapcsolatos diákrendezvény. Két részből áll, van egy helyi és van egy országos fordulója. Körülbelül két éve megkeresett itt az egyetemen egy tanár, dr. Czebe András, hogy szeretne velem dolgozni egy kutatás során. Nyilván kezdőként, joghallgatóként nagy dolognak tartottam, hogy egy tanár rám gondolt, ez azért már jelent valamit. Természetesen elfogadtam a felkérést, és akkor ő elmondta, hogy másfél évig kell nekem egy adott témában kutatnom, majd ezzel elindulunk egy versenyen. Én ekkor még azt sem tudtam, milyen verseny ez, lényegében beledobtak a mélyvízbe. Mindenesetre elindultam a helyi fordulón, ezt a Széchenyi István Egyetem rendezte, az iskolán belüli jogászhallgatókat versenyeztették. Az én témám a forenzikus DNS fenotipizálásának jogi szabályozása volt. Ezzel a témával végül különdíjas lettem, és így mintegy útlevelet kaptam arra, hogy az OTDK-án részt vegyek. Ezt idén Debrecenben rendezték meg,

és azon az ország összes olyan jogászhallgatója részt vehetett, aki a helyi fordulón helyezést ért el. A pandémia miatt ezt is online szervezték meg, ami megmondom őszintén, nekem hátrány volt, mivel nyilván előadni, meg kérdésekre válaszolni az adott témával kapcsolatban élőben azért sokkal könnyebb, mint az, hogy egy webkamerán keresztül 500 emberrel beszélgetsz. Alapvetően ez egy háromnapos tudományos rendezvény, ahol mindenféle témák vannak és nekem is elő kellett adnom a témám rövid összefoglalóját.

– Tehát írtál egy dolgozatot, és abból tartottál ezen a konferencián egy előadást.

– Igen. Ez egy 30 oldalas dolgozat volt, és arról kellett 10 percet beszélnem, elmondani azt, hogy ennek mi volt a célja, mi is ez az egész, amit én írtam. Utána pedig azok, akik ebben a tudományrészben – én a kriminalisztikával foglalkoztam, azon belül is büntetés-végrehajtással – jártasak, tettek fel kérdéseket és azokra kellett válaszolnom. Ez szintén nem volt egyszerű dolog, hiszen kezdőként nyilván nem voltam benne annyira jártas, mint azok, akik kérdeztek. Én az első napon szerepeltem, és a harmadik nap után volt az eredményhirdetés. Itt voltak harmadik, második, első helyezettek és különdíjak. Amikor sorolták a különdíjasokat, a harmadikat, másodikokat, akkor úgy voltam vele, hogy hát mindegy, legalább részt vehettem egy ilyen tudományos megméretetésen. Aztán a végén bejelentették, hogy első helyezett Dénes Daniella, én meg ültem a számítógép előtt, és azt mondtam: Na jó, akkor most álljunk meg, tessék? El sem akartam hinni, mert általában az OTDK-t pesti egyetemek hallgatói szokták megnyerni, így elég nagy szó volt, hogy egy vidéki egyetemről, egy falusi lány úgymond meg tud nyerni egy ilyen versenyt. Ezért igen büszke vagyok rá, és remélem nagy dolog lesz a későbbiekben is.

– Ez a kiváló eredmény milyen hatással lehet a pályádra?

– Többen megkerestek már ügyvédi irodáktól és nagyon sok kutatócsoport is írt, hogy szeretnének velem együtt dolgozni. Ez pedig azért lesz jó, mert minden egyes ilyen kutatás bekerül majd az önéletrajzomba. Már az is nagyon nagy dolog, ha egy OTDK-n részt vettél, mert egy ügyvédi irodánál nagyon sokat számít az, hogy te mennyire vagy szorgalmas, hogy pluszban az egyetem mellett még miben vettél részt. Ha pedig azt látják, hogy te még meg is nyerted, akkor azonnal kellesz nekik. Így ez tényleg majd a munka terén lesz jobb és kedvezőbb, hogy nekem van egy ilyen eredményem is a diploma mellett.

– Most pedig magyarul el közérthetően, hogy a laikus olvasók is megértsék, pontosan mi is az a téma, amivel foglalkoztál!

– A cím alapvetően az volt, hogy „A forenzikus DNS fenotipizálás jogi szabályozásának egyes kérdései.” Ez önmagában egy igazságügyi kérdés, a DNS-analízisnek, a nyomeredet meghatározásának egyedüli módja. Ennek az a lényege, hogy a DNS-mintákból manapság már kiválónak meg tudnak állapítani néhány információt. A forenzikus kifejezés a DNS egy bizonyos részére utal, a fenotipizálás pedig arra, hogy meghatározott tulajdonságokat, például bőr, szem színét, arc formáját tudják megállapítani ebből a DNS-ből. Tehát konkrétan háromdimenziós képet tudnak a minta alapján felépíteni. Így ma már nem csak azt lehet megállapítani, hogy a vizsgált személy férfi volt vagy nő, és mondjuk, hogy körülbelül 30-40 éves, hanem teljes képet nyerhetünk, és így már sokkal könnyebb összehasonlítani az embereket. Szóval egy nagyon egyszerű dolgot takar, mégis nagyon bonyolult folyamat, aminek a jogi szabályozása a legérdekesebb. Komoly jogi, jogetikai, adatvédelmi kérdéseket vet fel, és Magyarország ilyen szempontból nehéz helyzetben van, mert bár már vannak kezdő lépések, de nehezebb lesz ezt bevezetni, mint mondjuk Németországban vagy Olaszországban. Itthon nagyon korlátozva vagyunk olyan szempontból, hogy elég sok mindenre rá lehet húzni, hogy sérti a személyiségi jogokat. Így ezt a módszert rendkívül nehéz lesz úgy

bevezetni a magyar jogrendszerbe, hogy ne ütközzünk millió akadályba. A dolgozatomban ezt vizsgáltam meg minden oldalról, különböző országok gyakorlatán keresztül. Alapvetően Magyarországon nagyon kevés volt az információ erről, így főleg külföldi, angol nyelvű forrásokkal dolgoztam, ami méginkább megnehezítette a dolgomat. Bár van nyelvvizsgám angolból, de ezen tanulmányok nyelvezete azért korántsem az a szint. Ez a kutatócsoport, amibe ennek révén bekerültem egyedüli diákként, most azon dolgozik, hogy ezt a tudományos vizsgálati módszert Magyarországon is bevezessék. Engem titoktartási kötelezettség köt, így ennél részletesebben nem tudok erről beszélni, de annyit mondhatok, hogy nagy durranás lesz, főleg a büntetés-végrehajtás kapcsán. Nagyon sok információt el fog árujni, és tényleg olyan eredményeket lehet vele elérni, amik kimagaslóak lesznek.

– Ezen a területen képzeled el a jövődet is?

– Alapvetően nem. Inkább úgy mondanám, hogy igen is, meg nem is. Én a büntetőjoggal szeretnék foglalkozni, nem feltétlenül a kriminalisztikai résszel, hogy megnézzem, ki az elkövető, hogyan milyen módon tette azt. Inkább ügyvédi oldalon azzal szeretnék foglalkozni, hogy a bűncselekmények kapcsán védjem az elkövetőt. Ez nem feltétlen pozitív dolog, de ezt szeretném csinálni, védőügyvéd lenni a büntetőjog kapcsán.

Csikai Gábor

Köny-Gyirmót öregfiúk mezavató mérkőzés

2021. augusztus 14-én 15 órakor a Kerék-tó Szabadidőközpontban különleges mérkőzésre került sort. A Kóny SE Öregfiúk csapata a Gyirmót SE hasonló korosztályú együttesét fogadta abból az alkalomból, hogy szponzoraink segítségével új mezekben játszhatnak. A mérkőzés elején a csapat felkérésére Csikai Gábor önkormányzati képviselő tolmácsolta az Öregfiúk köszönetét:

„Tisztelt megjelentek, sportolók, sportbarátok!

A Kóny SE Öregfiúk csapata nevében szeretettel köszöntöm Önöket a Kerék-tó Szabadidőközpontban ezen a különleges meccsen! A mai ugyanis egy gálamérkőzés, amin a csapat új mezét mutatjuk be. Azt a mezt, melyet a szponzoraink és a játékosaink finanszíroztak. Ugyanúgy, ahogy a minden játékosnak készült melegítőt is nekik köszönhetjük. Ezekben a felszerelésekben játszva még inkább azt érezzük, amit mindig fontosnak tartunk kihangsúlyozni: mi Kónyt képviseljük, képviseltük és képviselni fogjuk a jövőben is.

Az Öregfiúk csapata az elmúlt években folyamatosan sikereket ér el a saját bajnokságában akár nagyobb települések és városok csapatai ellen is. Ezzel a hozzáállással és lelkesedéssel szeretnénk példát mutatni a fiataloknak. A célunk az, és mindig is az volt, hogy minél több helyi kötődésű játékos legyen a csapatunkban, viszont a sikerekhez szükségünk van a környékbeli játékosok segítségére is. Éppen ezért nagyon fontosnak tartjuk a jó közösséget és a baráti kapcsolatokat.

A sikerekhez szükségünk van nagylelkű szponzoraink támogatására is, akiknek ezúton is szeretnénk megköszönni az elmúlt években nyújtott sok segítséget.

Ők a következők: **Zanagúz Kft. Csonka István, Mano-Vet Állatorvosi Rendelő Dr. Kerékgyártó Bence, Farkas Alfréd, Józsa Szabolcs.** Még egyszer köszönjük a támogatásukat! Természetesen szívesen fogadunk a jövőben is bármilyen felajánlást, támogatást, ami a csapat működését segíti.

Engedjék meg, hogy pár szót szóljak a mai mérkőzésről. A Kóny SE Öregfiúk csapata a Gyirmót Öregfiúk gárdáját fogadja ezen a gálamérkőzésen. Azért is különösen rangos ez a mérkőzés, mert a Gyirmót az idei évben ismét felkerült az NB1-be, így elmondhatjuk, hogy a kónyiak egy legfelsőbb osztályban játszó együttes Öregfiú csapatát fogadják! A mérkőzés kezdőúráját a csapat egyik mezzszponzora dr. Kerékgyártó Bence végzi el. Jó szurkolást kívánunk mindenkinek, és hajrá Kóny!”

A két csapat a következő felállásban lépett pályára: Gyirmót SE: 1. Vörös István, 4. Czuppon Dezső, 5. Horváth Szabolcs, 7.

Lapincs Attila, 8. Bugár József, 8. Varga Roland, 11. Oross Márton, 15. Tóth András, 18. Hegedűs László, 19. László Tihamér 23. Nátz Norbert, Bodó Mihály, Száraz József. Kóny SE: 1. Rác Péter, 2. Teller István, 3. Horváth Ákos, 7. Máté Szilárd, 8. Boros Attila, 11. Horváth Norbert, 12. Lukács László, 14. Saru Zsolt, 22. Berke Attila, 37. Giczi László, 77. Lukács Péter, 90. Csizmadia Csaba, 91. Illés Attila, 93. Véland Tamás, Czákó Miklós, Domnanics Máté. A második félidőben változtak a felállások, mivel a Gyirmót egyik játékosának távozni kellett, így Csizmadia Csaba akkor már sárga (Gyirmót) mezben futott ki a pályára. A mérkőzés végül 3-2-es gyirmóti győzelemmel zárult. A hazai gólokat Horváth Ákos és Berke Attila szerezte.

A meccs után a kónyiak az önkormányzat támogatásával jó hangulatú vacsorán látták vendégül a gyirmótiakat.

B I.

is a legények között. Kulturális rendezvények helyszínéül is szolgált. A húszas évektől szokás volt a színdarabozás, úgynevezett népszínműveket tanítottak be fiataloknak, általában a helyi pedagógusok. Melyeket a tavaszi, kora nyári időben adták elő a nagy teremben. A dalárda is itt működött.

1937. szeptember 28-án ünnepelte az akkori plébános Keszthelyi Gyula, pappá szentelésének 25 éves jubileumát. A mise utáni ünnepséget is itt tartották. Erről a Győri Nemzeti Hírlapban tudósítást lehetett olvasni.

Érdekes palackpostára akadtak – pontosan nem tudom mikor, de több mint 10 éve – az épületet renoválók. Az 1. és a 2. képen látható az üzenet. Leírom ide, mert nehezen olvasható:

1. kép: „1930. szeptember 20-án. Tisztelt utódok ezen házat építették Aller József, Aller Imre, Aller Ferencz, Aller Lőrincz, Aller Ernő, Máté Géza, Dömötör Imre, Muzsai János. Aki ezen írást megtalálja abban a szent pillanatban térden hajtssatok, mert mi már aportain felé útban vagyunk Jozefát völgyében várunk benneteket. Szébb jövő.”

2. kép: „Igen tisztelt utódaink pár sort mi is hagyunk hátra a nehéz időkből. Kérjük a mennybéli nagy Úr Istent hogy ti szébb és jobb életet éljétek mint éltek őseitek köszönetet mondhattok ezért a pár sor írásért túl a másvilágon Aportaimban. Napszámosok: Dömötör József, Kálmán József, Molnár Lőrinc, Papp Ferencz, Muzsai Ferencz, Szabó József”.

Valószínű, a nagyterem építéséről van szó. Aportaim nálunk a mennyország kapuját jelentette. Jozefát völgye az utolsó ítélet helyszíne.

Kedves Földijeim, ennyit a legrégebbi időkről. A 2. részben majd az 1950. utáni évekről... **Enzsőlné Aller Piroska**

A Hücski verbunkosai 1924. Középen a mosolygós Dombi Sándor

1930. a fehér kötényes Hegedüs Illés

1934. Búcsú ülnek/b-jl: Hancz Dezső, Aller János, Aller Géza, Aller Béla, ? . Állnak: Boros Sándor, Czákó György, Kovács János, Kovács Imre, Kiss Lajos, Szalánczi Márton, Horváth Géza

1940. Férjhez megy a bíró lánya c. színdarab szereplői
A jégverem

Diáksportsikerek a 90-es években

Községünk múltja igen gazdag és sok jelentős, az egész ország életében is fontos dolgokat véghezvivő ember származik Kónyból. Erről két helytörténeti kiadványunkban (Szemelvények Kóny múltjából I-II.) olvashattak, és újságunkban is rendszeresen kutakodunk a régi idők eseményei között. Azonban fontosságához képest eddig keveset foglalkoztunk **településünk sportmúltjával**, mely ugyancsak bővelkedik érdekes epizódokban és sikeres pályafutásokban. Ezért úgy gondoltuk, hogy egy cikksorozat keretében megidézzük sportos múltunkat, ha már a sportos jelentünk olyan kevés örömet tud adni. Az előző részben a Pécsi Dózsa legendás labdarúgójára, a pécsi futball krónikására, Kamondi Imrére emlékeztünk. Egy község (sport) történetéhez azonban nemcsak ilyen országos híri, hanem kisebb teljesítmények is tartoznak. Mostani cikkünkben Kóny sporttörténetének egyik, mára szinte elfeledett fejezetét idézzük meg három egykori résztvevője által.

Mészáros Lajos nevét már sokat emlegettük e hasábon, hiszen sportszeretete, kitartása, lelkesedése megkerülhetlenné tette tevékenységét, ha valaki községünk sportos múltjában akar kutakodni. Nevét leginkább a kézilabda őrizte meg, és ezt a róla elnevezett, évente megrendezett emléktorna is tovább erősíti. Lajos bácsi azonban nemcsak ebben a sportágban alkotott maradandót, hiszen diákjait rendszeresen felkészítette az atlétika különböző szakirányaira, és tanítványai versenyeken is kiemelkedően szerepeltek. Különösen igaz ez a 90-es évekre, amikor Milus Józsefnek egy országos diákolimpiai 3. helyet is sikerült elérnie. Több egykori tanítvány segítségével idéztük meg ezeket az emlékeket, de természetesen Mészáros Lajosról lévén szó, a kézilabda sem maradhatott ki.

Varga Rita a következőket mesélte ezekről az időkről:

„Én legfőképp futásban szerepeltem, kézilabdában és távolugrásban nem voltam jó, mert azokhoz alacsony vagyok. Főként a hosszú távok feküdtek nekem, így az 1500-2000 méter. Ebben a kategóriában a lányoknál mindig nagyon erős volt a mezőny. A csornaiak közül sokat versenyeztünk Selyem Renivel és a szintén Varga Ritával. De hiába volt ez nagyon húzós, azért 70-80 százalékban sikerült dobogóra kerülnöm. Arra nagyon emlékszem, mikor nyolcadikos koromban volt egy olyan verseny Csornán, a salakos pályán, ahol nem indult más lány, csak én. Így aztán 2000 méteren Lajos bácsi a fiúk mezőnyében indított, és ott is második lettem. Az még nagyon megmaradt

bennem, hogy mindig salakos pályán futottunk, és ott azért voltak sérülések. Elgáncsolták egymást, amiben volt véletlen is, meg direkt is. Szóval rendszeresen ott kellett lenni a tornatanároknak egy kis kötszerrel, mert az a pálya nem kímélte a térdeket. Váltófutásban is indultunk, de nekem a rövid táv annyira nem ment, abban nem futottam szembetűnő időket. Ott inkább Göncz Márti, Máté Ivett, Kurunczi Melinda voltak jók. A megyei versenyre sajnos én nem jutottam el, járási szinten szerepeltem. De ezzel kapcsolatban nagy szívfájdalmam volt, hogy csak nyolcadik év végén kaptam jutalomkönyvet. Hiába voltak addig is jó eredményeim, csak ekkor kaptam valamit >>kiváló sportteljesítményemért<<”

Ritában a kemény edzések emléke is élesen megmaradt: „Jártunk külön edzésekre is, leginkább DSK-ra (Diák Sport Kör), azt nagyon szerettem. Igaz, az Öreg (Lajos bácsi) azért kített magáért, lépcsőztetett nagyon sokat. Akkor már megvolt a tornacsarnok, és ott föl-le, föl-le futtatott a lépcsőn. Ez volt az alapja az egésznek. Olyan nagyon nem is gyakoroltuk a futást, sokkal inkább az erőnlétre kellett ráfeküdnünk. Így olyanokat is csináltattam velünk, aminek nem sok köze van a futáshoz, mint például a kötélmászás. Igazából akkor érezte meg az ember, hogy hiányzik ez neki, amikor abbahagyta. Az általános iskola befejezése után még kézilabdára jártam, de aztán azt is abbahagytam, mert az a közeg ott nem jött be nekem. Úgyhogy ahogy bekerültem Győrbe, az atlétikát abbahagytam. Ott nem is volt ilyenre lehetőség, pedig pont az osztályfőnöki volt a tesitanárunk, de a Kossuthban már nem volt olyan, hogy külön versenyeket indítanak vagy foglalkoztak volna velünk”

Csillag Melinda, akit az előbb Rita is emlegetett, akkor még **Kurunczi Melinda** néven, inkább a rövidebb távokon jeleskedett:

„Mészáros Lajos bácsinál futottam 400 métert, 800 métert, és volt még a váltófutás. Lajos bácsi úgy

lehetett velem, hogy inkább csináljuk a futást, mert abban vagyok jó. Azt is tudta, hogy a kislabdadobás nekem nem megy, de azért mindig „megdicsért”. Még most is megemlegetjük, ha valamit dobni kell, hogy már akkor is azt mondta nekem: úgy dobsz, mint egy öt éves. A kézilabda már csak azután, hogy ő nyugdíjba ment, Hencz Ákosnál kezdődött nálam. Ő nyolcadikban tanított, így csak addig futottam.

Versenyezni Csornára mentünk, oda mindig Lajos bácsi vitt minket kocsival. Emlékszem, egyszer előre megkaptuk a mezt, én meg nem értettem a dolgot, és nem mertem nem abban menni edzésre. Úgyhogy abban voltam, Lajos bácsi meg lehordott; mondta, hogy nem kell itt nagyképiúskodni, majd ha megnyered, egy hétig hordhatod. Meg is nyertem, arra meg azt mondta: Na, ezt én se gondoltam volna. Ez 400 méteren volt, indultam 800-on is, de az gyilkosabb táv. A váltó pedig fura volt, mert arra nem is nagyon gyakoroltunk. Csak bele a mély vízbe, aztán az ember sokszor azt sem tudta, hol tart, kinek adja, mikor engedje el, A győri versenyek megyei voltak, ott általában 6.-7. helyeken végeztem, így onnan már nem jutottam tovább, de ezt minden évben eljártottuk. Egyszer volt Győrben terepfutás is, a töltésen, ahol most az Amstel Hatryú étterem van. Az kegyetlen volt, egy kislágyi leánynak már a 3 méter emelkedő is megerőltető. Töltésre fel, töltésre le, aztán be a fás részre, ott örültem, ha nem tévedtem el.

Velem tesiórákon mindig azt csináltatta, hogy -míg a többiek dolgoztak, - én a sportcsarnokban föl a lépcsőn, le a lépcsőn. Azt mondta, fölfelé egyesével, lefelé, ahogy tetszik, mert le csak azért jövünk, hogy lehessen újra fölmenni. Meg néha visszahívott minket délután, aztán futkostunk ott a Béke utcában el-vissza. Sokan féltek Lajos

bácsitól, de én nem, mert megszoktam, hogy ha nem szól semmit, az már dicséret. A középiskolába aztán már inkább röplabdáztunk, meg a tanulást is komolyabban kellett vennem. De a futás azért hobbiszinten megmaradt, és csak sík terepen. A dombokat azóta is kerülöm. A fiam, Martin örökölte a zerge lábaimat, majd kíváncsi leszek, mi lesz vele, mert ő is szeret futni.”

Ahogy már a bevezetőben említettem, a legkomolyabb eredményt (Országos Diákolimpia, harmadik hely) **Milus József** érte el. Ő így emlékezett vissza ezekre az időkre:

„Az Országos Diákolimpián lettem harmadik kislabdadobásban. Nem keveset kellett azért tenni, hogy ez összejöjjön. A legnagyobbat itthon dobtam, az 103 méter volt, ott a versenyen pedig, ha jól emlékszem, 97,9 méter. Ezek már akkorák voltak, hogy míg a többiek az iskola előtt, a régi kézilabdapályán dobtak, nekem ki kellett menni a focipályára. Lajos bácsi ritkán a könnyű szivacsabdával dobott velem is itt a kézilabdapályán, de amúgy mindig mentünk a futballpályára. Nekem külön edzéseket is tartott a kézilabda mellett. Itt megtanított a technikára is, mert hogyis vannak a gyerekek? Odamennek, aztán eldobják a labdát. Pedig itt nem mindegy a technika sem, például azt is megmutatta, mennyire kell hanyatt dőlni. Akkor az egész testedet bele tudod vinni, nem csak így eldobod, aztán valahol majd csak leesik. De nem voltak könnyűek az edzések, sok fekvőtámaszt nyomatott velem, annyit, hogy azt se tudtam hol vagyok. Ezeken az edzéseken ott volt még a Kovács Miki, Kiss Laci. Valamit láthatott bennem az Öreg, mert gyermekkoromban is sokat dobálóztam már a kertünk végében, a pedagógusföldeken. Aztán már alsóban is nagyokat tudtam dobni, gondolom már akkor is figyelt rám. Aztán ötödikben többünket, például Kovács Miklóst, vitt kézilabdázni a nagyokkal, ott is látta, mekkorákat tudok dobni. Pedig én csak eldobtam a labdát, foglalkoztam is

vele, mekkora lett. Igazából aztán komolyabban akkor kezdett el velem foglalkozni, mikor már sorra nyertem a versenyeket itt a megyében.

Leginkább Csornára jártunk versenyezni, én pedig sokszor továbbjutottam Győrbe a megyéire, majd pedig felkerültem az országosra is. Ezt a Népstadionban tartották, hát nem volt semmi. Göncz Mártával mentünk, ő futott, Lajos bácsi pedig nem tudott eljönni velünk, mert valami közbejött neki. Azt se tudtam hová megyünk, Győrbe a kettes posta elé jött értünk a busz. Aztán ott az országoson mentek ám a zsványságok. Emlékszem rá, a gyerek, aki megnyerte, ilyen 107 méter körül dobott. Ahol dobtunk, mögöttünk pont volt egy nagy kapu, és amikor ő jött, azt a kaput mindig kinyitották, így neki még a szél, a huzat is segített... Pesti gyerek volt, már előre tudták, hogy neki kell nyerni, ezzel segítették.

A kézilabdát is nagyon szerettem. Anyu is kézilabdázott, apu is sportolt, imen indult az én érdeklődésem is. Itt az udvarunkon is sokat játszottunk kiskoromban, anyu mutatta, hogyan dobjam, hova dobjam, szóval nem nulláról kezdtem az iskolában. Ahogy pedig mondtam, ötödiktől Lajos bácsi már vitt minket a Balázs Bélába játszani, ott voltak akkoriban versenyek. Igaz, hogy ekkor még sokat nem játszottunk, de hát ott voltunk és imádtuk. Olyan szabaddobás variációkat tanított meg nekünk akkor az Öreg, hogy még ma is, ha álmomból felébresztenek, el tudnám mondani. Mostanában, hogy vannak ezek a Mészáros Lajos Emléktornák, az elsőt még elég rosszul ment a játék, bár volt egy-két jó villanásom. Azt mondják, ez olyan mint a biciklizés, nem lehet elfelejteni, de ha nem csinálod, nem gyakorlod legalább havi szinten párszor, akkor azért elmennek az emlékek. Mi meg ugye később már focisták lettünk, így nem foglalkoztunk kézilabdával. A második emléktornán mégis már sokkal jobban összejöttek a dolgok. Ott már voltak régi csapattársak, Horváth Imi, Kovács Miki, Kiss Ödön, és velük el tudtuk kezdeni, játszani azokat a

variációkat, amit annak idején megtanított nekünk az Öreg. Mindenki meg volt lepődve, milyen jól ment. Én hat gólt dobtam azon a meccsen.

Régen a DSK-k csak erről szóltak. Jöttünk haza iskolából, már öltöztem át, mentem vissza, tiszta extázisban voltam. Minden edzésnél ez volt, nem volt olyan, hogy nincs kedvem, vagy most nem akarok. Leginkább átlövőt játszottam, de mindenhol bevethető voltam. Még az is megesezt, hogy heteseknél beálltam a kapuba, ahhoz is volt valami érzésem. Az emlékezetesebb meccsek leginkább Győrben zajlottak, de ott mindig rajtavesztettünk, mert a Balázs Béla jobb volt. Mondjuk azért is jobbak voltak, mert ők használtak vaxot, és úgy ragadt a labda a kezükhöz, hogy az nem igaz. Amit mi használtunk, ragasztó meg az izzadság a tenyerünkön nem tetszett „egymásnak” és állandóan csúszott ki a labda a kezünkéből. Hiába panaszkodtunk, hogy így nem tudunk játszani. De azért ilyen sportiskolákkal fel tudtuk venni a versenyt. Lajos bácsi felnőtt csapatokkal is összehozott minket, például Rábacsécsényen is játszottunk. Emlékszem, a régi csécsényi úton tekertünk át biciklivel.

Hatodik osztályos koromban voltunk felmérésen is a Győri ETO férfi kézilabdacsapatánál. Be is válogattak, a hetedik osztályt ott is kezdeztem volna Győrben a Balázs Béla iskolában. Egy osztályfőnöki órán Piri néni jelentette be, hogy engem elhívtak Győrbe. Ott mondta, hogy gondoljam meg, és beszéljem meg otthon. Végül aztán nem mentem, mert abban az időben a szüleim is úgy látták, hogy a sport nem jelent biztos jövőt. De senki nem akart se rábeszélni, se lebeszélni, én döntöttem inkább úgy, hogy szakmát tanulok. Az általános iskola után aztán ennek vége szakadt, mert nem volt, aki foglalkozzon velünk, összehozzon bennünket. Mindenki ment Csornára, Győrbe, vagy akár távolabbi iskolákba, és akkor már inkább a futball érdekelt. De nem hiszem, hogy bárki foglalkozott volna kézilabdával, miután az Öreg elment nyugdíjba.” **Csikai Gábor**

Kossuth Rádió Országjáró Szombat Délelőtt és Délután Kónyban

2021. július 17-én, szombaton a Kossuth Rádió Országjáró Szombat Délelőtt és Országjáró Szombat Délután című műsora Csorna és Lébény mellett Kónyból jelentkezett élő adásban. A nap folyamán nyolc alkalommal kapcsolták községünket, és a Piac téren rögtönzött stúdióban nyolcan válaszoltak Gárdonyi Eszter rádióriporter kérdéseire. Mivel igyekeztek úgy összeválogatni a szereplőket, hogy azok minél szélesebb látószögben mutassák be Kónyt, így ezekből a rádióhallgatók átfogó képet kaphattak településünk múltjáról, jelenéről, mindennapjairól. Úgy gondoltuk, hogy ezeket a nyilatkozatokat újságunkban szerkesztett formában is közzétesszük.

Az Országjáró Szombat Délelőtt műsora 10 órakor vette kezdetét. **Aller Imre** polgármester

beszélt először, Kónyt és községünk történetét mutatta be a hallgatóknak: „Kóny Győr-Moson-Sopron megye szívében található, Győrtől 25, Csornától 10 kilométerre. Kónyról az első írásos emlék 1220-ból származik, míg 1228-ban a johannita rend kapta meg a települést birtokul. Gyakran változtak a tulajdonosok, legtovább az 1500-as éveket követően a Győri Egyházmegye birtokolta a települést. A török időkben sokszor elpusztult, de mindig talpra állt, és a mai napig virágzik, él.”

Községünk fejlődéséről, gyarapodásáról a következőket mondta el Aller Imre: „1990 óta településünk az egyetlen a Rábaköz-Tóköz környékén, amelynek a lakossága nem csökkent, inkább kismértékben növekszik. A település

lélekszáma jelenleg meghaladja a 2700-at. Ehhez kellett az, hogy az önkormányzat az elmúlt 30 évben közel 300 építési telket alakított ki és biztosított fiatal letelepedők számára. Így meg tudtuk őrizni a lakosság számát, most pedig kimondottan erős a beköltözési hajlam a településre.

A polgármester ezután még beszélt a temetői lélekharang történetéről is: „2016-ban készült el a harang. Ez úgy kezdődött, hogy Szalánczy Zsolt alpolgármester úrral gyűjtést kezdeményeztünk egy mindenkiért megszólaló lélekharangra, melyet a kónyi Szent Antal kápolnában terveztünk elhelyezni. A gyűjtés nagyon sikeres volt, néhány hónap alatt összegyűlt a pénz, és Gombos Miklós őrbottyáni harangöntőmester el is készítette a harangot. A lakosság és a Kónyból elszármazottak annyira az ügy mellé álltak, hogy alpolgármester úrral úgy éreztük: tartozunk az adományozóknak annyival, hogy az elérhető legmagasabb helyről kérünk áldást erre a harangra. Ekkor jött Henczel Szabolcs kónyi származású, akkor soproni, most szanyi plébános segítségével. Az ő közbenjárására 2016. augusztus 3-án Ferenc pápa fogadott bennünket szokásos audienciáján a VI. Pál teremben Rómában. Ezt úgy kell elképzelni, hogy az audiencián tízezer vannak, kint az utcán több tízezer, mi pedig az első sorban kaptunk helyet. Egy kézfogásra és ajándékatadásra volt időnk, majd a Pápa megáldotta a harangot.”

Másodikként **Kiss Miklós**, a Kónyi Hagyományőrző és Kulturális Egyesület elnöke nyilatkozott a kónyi verbunkról: „A kónyi verbunk egy a rábaközi vel megegyező férfitánc. Ennek írásos emlékei már az 1900-as évektől fellelhetőek és egészen az 50-es évekig rendelkezünk ilyenekkel. A hagyományt aztán az 1980-as évektől élesztették újjá, melynek lényege, hogy Szent Mihály napján, Kóny védőszentjének búcsúján mise után a templom előtti téren a férfiak eltáncolják a verbunkot. Ezt követően saját kocsmájukba visszavonulva, ott is eljárák a táncot. Ezt mind a mai napig megtesszük, és próbáljuk rekonstruálni az adott korszakra jellemző hagyományt. Nekem személyes indítatásom is van ebben, mivel a hagyomány felélesztésében nagy szerepet vállalt nagyapám, Tóth Gyula bácsi is, így feladatommak éreztem a folytatást. A Kónyi Búcsú Verbunkos Találkozó hagyománya immár több éves, és az új lakosok is tudnak csatlakozni hozzánk, mivel úgy szervezzük, hogy búcsú előtt szombaton tartunk egy össznépi próbát, ahová bárki eljöhethet, másnap pedig akár járhatja is híres táncunkat a templom előtt. Én, mint a táncossal évtizedek óta foglalkozó úriember, azt mondom, egy könnyen tanulható

tánc, így arra buzdítok mindenkit, hogy az idén remélhetőleg megrendezhető verbunktalálkozóon vegyenek részt, tanulják meg.”

A hagyományőrző egyesületről a következőket mondta Kiss Miklós: „Az egyesület hivatalosan 2018-ban alakult meg, célja a verbunk hagyományának őrzése mellett kulturális rendezvények biztosítása: ilyen a Disznótoros rendezvényünk és a Locsoló eseményünk is.”

Fülöp Tibor, a Fertő-Hanság Nemzeti Park természetvédelmi őrszolgálatának tóközi őrkörület-vezetője a környék természeti kincseiről mesélt: „Kóny környékének és térségének az a jelentősége, hogy a Rábaközben, azon belül a Tóközben helyezkedik el, és itt régen nagyon sok tó volt található. Ezek nagy része a Hanság lecsapolása után gyakorlatilag megsemmisült, de jelentősebb vízfelületek, vízes, mocsaras élőhelyek fennmaradtak, mint a kónyi Tündértó, a Barbacsi-tó, a Fehér-tó, vagy a Lébényi Forrás-tavak. De voltak itt régebben a Kerék-tó, a Tökös-tó, ezek azonban más jellegűek voltak. Tehát egy változatos környéken járhat az, aki a Kisalföld ezen Hanság-Fertő térségén kerékpározik vagy kirándul. Sok látnivaló van e tájon, hiszen nagy kiterjedésű rétek, facsoportok, fásorok, nádasok, mocsarak találhatóak itt, tehát egy igazi lélegző vidékről beszélünk. Itt Kóny környékén a Tündértó még ma is megtalálható, mely mellett kialakultak a Tőzeg-tavak is. Ezekről azt kell tudni, hogy a tőzegtányászat során, mintegy másodlagosan keletkeztek, egy része fokozottan védett, és ott a meglévő, vagy kijelölt utakon lehet közlekedni gyalogosan, kerékpárral, vagy kisebb eszközökkel. Például a Fehér-tó is körüljárható, a madárvártaikról megnézhető, de egyes területeim,

rétjein csak szakvezetővel érdemes menni, hogy be lehessen mutatni azt a rendkívül gazdag állat és növényvilágot (orchidea, kosbor), ami a Fertő Hansági Nemzeti Park ezen táját jellemzi. Nagyon gazdag madárvilág is van, közel 300 faj figyelhető meg, köztük ritka, fokozottan védett fajok, mint a Kóny környékén is fellelhető réti sas, uhu, vörös kánya. A vízimadarak közül megemlíthetjük a kis kárókatonát, amely ugyancsak megtelepedett ezen a vidéken.”

Enzsöl Imréné, Piri néni, nyugdíjas pedagógus először a kónyi bika legendájával ismertette meg a Kossuth Rádió hallgatóit: „Kizöldült a kónyi templom tornya – így szól a falucsúfó első mondata. Ekkor tanakodtak a kónyiak, hogy mi legyen. Föl nem tudtak menni lekaszálni, ezért úgy döntöttek, hogy

felhúznak oda egy bikát, mégpedig úgy, hogy kötelet kötnek a nyakára, és így juttatják föl a toronyba. Elkezdtek felhúzni, és szegény párának már az út felénél kilógott a nyelve. Természetesen ennek az akciónak lent voltak nézői is, akik kiabálni kezdtek: >> Húzd, komám, szaporán, kónyi bika kanyar ám! << Az egyik valóságalapja ennek a legendának valószínűleg az, hogy szokás volt a régi világban: ha a faluban valami baj volt, kilógattak a templomtorny ablakán egy marhafarkat, ezzel jelezve a környékelieknek, hogy baj van. Így történt 1848-ban, a csomai-csata idején is, a jelre pedig a környékeliek kaszára, kapára, fűtykösre kaptak és futottak Kónyba. A legenda szerint innen mentek a csatába segíteni az ottani honvédeknek. A másik, realitásnak tűnő alap, hogy a tornyot javítani kellett. Kilyukasztották a torony két oldalát, odatettek egy hatalmas gerendát, arra egy kötélcsigát, a csigára erős kötelet. Azt leengedték, rákötöttek egy hordót, majd a kőművest beleállították és elkezdtek felfelé húzni. Ekkor kezdtek el lenről kiabálni, hogy

húzd komám, mert már kanyar. Természetesen a kónyiakat bosszantotta ez a falucsúfó, de a válasz is megvolt azonnal. Azt szokták kérdezni: Itt húzták fel a bikát a toronyba? A válasz ez volt: Igen, és azóta minden marha ezt bögi.”

Piri néni szót néhány szót a „Kónyi múltja”-ról is: „Ez a blog az Interneten 2017 óta működik, és már 1200 tagnál is többen vagyunk. Rengeteg régi fénykép, történet, dokumentum található itt. Nem csak a helybeliek, hanem elszármazottak is vannak szép számmal és nagyon nagy szeretettel, tisztelettel beszélnek a faluról, és ez nekem nagyon nagy boldogság.”

Az Országjáró Szombat Délután műsorában ugyancsak négyszer kapcsoltak Kónyba.

Elsőként **Csikai Gábor,** faluházvezető, az IKSZT munkatársa a községi kulturális életéről beszélt: „Az IKSZT az Integrált Közösségi Szolgáltató Tér rövidítése. Ez a 2010-es évek elején indult program volt, célja pedig az, hogy a különböző kulturális szolgáltatásokat településenként egy helyen egyesítsék. Ez Kónyban azt jelentette, hogy a rendezvényhelyszín, az eMagyarország Pont és a könyvtár lett összevonva. Valamint a civil szervezetek többsége is itt működik”

Csikai Gábor részletesen beszámolt a kónyi rendezvényekről is: „A Bikafesztivál hagyománya 2004-ben, EU-s belépésünkkel indult, ekkor még majálisként. Ennek legfontosabb pontja a főzőverseny volt, mely azóta is megmaradt, délután pedig különböző kulturális programok vannak, melyeket igyekszünk úgy szervezni, hogy valamilyen formában a bikához kapcsolódjanak. Ezen kívül olyan nagy nyári rendezvényeink vannak még, mint a július eleji Táncdalfesztivál, valamint a Falunap, amit augusztus elején tartunk. Idén a járványügyi szabályok miatt megpróbáljuk szeptember elején ezeket együtt megrendezni. A Táncdalfesztiválon leginkább szórakoztató zenészek lépnek fel, míg Falunapunk már nagyon régi hagyomány, immár 30 esztendő. Itt a környéken mi tartottunk először Falunapot. Erről már ki merem jelenteni, hogy megyei jelentőségű esemény lett, mert például 2019-ben a Hooligans falunapjáró koncertjén 5000 ember jelent meg az egyébként 2700 fős településen, ami nagyon komoly nézőszám.”

A Faluház vezetője ezen kívül az általa is szerkesztett, és írt kiadványokról nyilatkozott: „A Kónyi Kisbíró évente háromszor jelenik meg, húsvétkor, falunapra és karácsonykor. Ha pedig helytörténeti kiadványunk van, azt is általában a Falunapra szoktuk időzíteni. 2008-ban jelent meg a Szemelvények Kónyi múltjából I., 2014-ben a Szemelvények Kónyi múltjából II., és 2019-ben, mivel ekkor tartottuk a harmincadik Falunapot, KÖNYI FALUNAPOK EMLÉKEI címmel készítettünk kiadványt, melyben mindenki újraélhette saját falunapi élményeit”

Horváth Margit nyugdíjas pedagógus a kónyi Tájház értékeit ismertette: „A Tájház a „Csillag-ház” valójában, és a falu központjában található. Az utolsó lakója Csillag János, aki kónyiasan mondván tikász volt. A faluban több ilyen tojásgyűjtéssel foglalkozó ember volt, például az én nagyapám is. Összegyűjtötték a tojásokat és eladták Győrben, vagy például Bécsben a piacon. Sajnos az ő eszközeik nincsenek meg a Tájházban, ők nagy hombárokban, búza, vagy egyéb gabona között tartották a tojást. A bútorok, ruhák úgy kerültek a Tájházba, hogy a Faluházban egy Falunap alkalmával volt helytörténeti kiállítás, és az oda bevitt eszközök, tárgyak jó részét a lakosság felajánlotta az önkormányzatnak. Így szükség volt egy parasztházra, ahol el lehetett helyezni ezeket. Ez egy vályogház, vagy miszerintünk itt Kónyban, tömészház. Mikor kérdeztem az idejövő gyerekeket, tudjátok-e, mi az, egyből mondták: a mamának is ilyen van. Érdekes módon a kamrában a renoválók kihagytak részeket, hogy be tudják mutatni: a helyiség egyik oldala vályogból, az istálló felőli oldala pedig téglából készült. A gyerekek egyébként rendszeresen látogatják a házat, például napközis táborban, de akár tanórán is odajöhetnek, hogy megismerjék a régmúlt eszközeit.”

Gitta néni elmondta azt is, mi a kedvenc tárgya a Tájházban: Mindenképpen a mestergerenda, ami a tisztaszobában található. Az eredeti, faragott gerenda mellett több, szintén faragott gerenda felületet helyeztek el. A gerendák között deszkák vannak, és az, aki értékelte fel a házat, azt mondta: ez az egész épület legértékesebb része. Itt található egy tulipános láda is, amiben a stafírungot tartották. A Tájházban a tisztaszobán kívül van még ez első szoba, a konyha, a hátsó szoba, a kamra, az istálló, a pajta, tehát egy tipikus kisaljai parasztházzal, gazdaházzal van szó, tehát nem zsellérházzal.”

Ezt követően a Kossuth Rádió hallgatói kónyi vonatkozású játékon vehettek részt, ahol a feladványt Horváth Margit olvasta fel: „A Rábaköz legelterjedtebb egytételes táncfűpusa, körverbunkfűpusa. A két világháború között háttérbe szorította a korábban általánosabb karéj nevezetű táncot. Melyik táncra gondolunk?” A válasz természetesen a kónyi verbunk volt, és Kónyi ajándékát Deákné Király Edit budapesti lakos nyerte.

Majd **Veér György,** az Erkel Ferenc Énekkar karnagya arról nyilatkozott az Országjáróban, hogyan sikerült együtt tartani 60 éven keresztül az énekkart: „Az első időkben 1990-ig, főleg azért tudtuk folytatni a létszámbővítést, mert ott tanítottam az iskolában, igazgatóhelyettes is voltam, és a tanítványaimat igyekeztem odacsábítani az énekkarba. Sokat változott az énekkar, nagy volt a fluktuáció, hiszen eleinte főleg fiatalok voltak, tizenévesek. Ők aztán elmentek iskolába, katonának, megnősültek,

férjhez mentek, így állandóan cserélődött a kórus. Olyan kétszáz tag biztosan megfordult nálunk a 90-es évekig. Addig a Földműves Szövetkezet pártolt minket, majd az Önkormányzat vette át a patronálásunkat. Most 25-en vagyunk az énekkarban, a fele nyugdíjas, a másik fele pedig aktív dolgozó. Hetente egyszer, minden pénteken próbálunk a Faluházban. Kezdetben népdalokat, népdal-feldolgozásokat énekelni, mostanra pedig a klasszikusok felé fordultunk.”

Veér György az énekkar jelenéről is szólt: „A vírus miatti lezárások után ott folytattuk, ahol abbahagytuk, szívesen jött mindenki. De amúgy is szívesen, önszántából jön mindenki, senkit nem kergették ide. A kórustagok szeretnek énekelni, engem is szeretnek, én is szeretem őket, és családi társaság alakult ki. Sokszor a kisgyerekeiket is hozzák a tagok próbára, egyszer majd belőlük lehet az utánpótlás. Meghívtak bennünket a csornai kórushoz, október 2-án, a városá válás 50 éves évfordulója alkalmából megrendezésre kerülő találkozóra. Utána két héttel pedig mi szeretnénk rendezni itt Kónyban hangversenyt, melyre meghívtunk még négy énekart, a csornait, a lébényit, a győri vagongyári énekart és a Budakeszi Erkel Ferenc énekart.”

Az adásban végül Lambert Tamás rádiógyűjtő nyilatkozott, aki gyűjteménye néhány érdekesebb darabját mutatta be a hallgatóknak: „Ez nem egészen csak az én gyűjteményem, hanem a Kónyi Nostalgi Rádió Közösségé, és többen segítenek itt a faluban nekem. Néhány különleges darabot szerettem volna hozni. A legelső egy nagyon egyszerű kis készülék, egy úgynevezett detektoros rádió, amely mindenféle segédenergia,

telep, vagy hálózat nélküli működött antennával, földvezetékekkel. Szerény teljesítménye volt, de ezzel kezdődött a rádiózás a húszas évek közepén Magyarországon. Ezek egyébként replikák, nem százéves készülékek, de ugyanígy néztek ki azok is. Mellette pedig egy Standard készülék, mely még a háború alatt készült. Ezt azért tartottam fontosnak elhozni, mert az emberek általában csak az Orion ismerik, pedig volt még nagyon sok fajta a háború előtt, a Siemens, a Telefunken és ez a Standard is. Az Orion pedig egy telepes készülék, amit olyan helyekre szántak, amelyek még nem voltak villamosítva. A másik érdekesség, hogy ez a B545 típusú készülék a Vadásztölténygyár (későbbi Videoton) első típusai közül való. Ennél a csövek fűtéséhez és működtetéséhez még nagyobb energiára volt szükség, mivel bonyolultabban működött, mint később a tranzistoros rádiók. De itt van például ez az adóvevő is, amit nagyon

kevesen ismernek, mert ez a magyar műszergyártás kategóriájába tartozik, és javításnál, gyártásnál ezek elengedhetetlenek voltak. Nagyon lényeges, hogy rádiógyártásunk mellett a műszergyártásunk is igen komoly iparág volt már a háború előtt, de egészen a rendszerváltásig is.”

Lambert Tamás beszélt a gyűjtés nehézségeiről is: „Mostanában egyre nehezebb beszerezni a készülékeket, hiszen egyre jobban eltűnnek. Nekem már gyermekkoromban megtetszettek a régi elektronikus készülékek. A műszereket, televíziókat is nagyon szeretem, ezek rabul ejtettek. Azt mondják, ez nem halálos betegség, de meggyógyulni még nem tudott belőle senki.”

Örömmel adtuk közre a fenti nyilatkozatokat, melyek betekintést nyújtottak a rádióhallgatóknak településünkéről.

FOCITÁBORT SZERVEZETT A KÓNY SE

2021-ben a Kóny SE focitábort szervezett a gyerekeknek. Az augusztus 10. kedd és augusztus 13. péntek között megtartott táborban rengeteg színes programmal várták a kis focistákat. Kedden reggel 9 órakor futballöltözőnél volt találkozó, majd a gyerekek kerékpárral átlátogattak Markotára, ahol a Keszeg-éren kipróbálhatták a kajakozást. Délután edzés és játék várt az ifjúsportolókra. Szerdán busszal mentek Győrbe,

ahol 10 órától stadiontúrán vettek részt a Győri ETO FC stadionban, majd az Ugriparkban játszottak. Hazaérve 15 órakor még egy edzés várt a gyerekekre. Csütörtökön újabb buszos kirándulás következett, ezúttal Mosonmagyaróvárra a Futura Kalandparkba, majd fél kettőtől az MTE stadionját járhatták be. Pénteken a csornai strandra látogattak el a focisták. A tábor zárásaként 15 órától került sor az emléklapok kiosztására.

Nagy Szabolcs

SZABADTÉRI MOZIVETÍTÉSEK

A tavaly kialakult járványhelyzet miatt sajnos lényegében egyetlen nagy rendezvényünket sem tudtuk megtartani, és mindegyiket el kellett halasztanunk az idei évre. Akkor még bíztunk benne, hogy 2021-ben már hagyományos módon megtudjuk tartani rendezvényeinket, de mindenki tudja, hogy ez nem így alakult. Mivel tavaly nagy sikert aratott a Szabadtéri Mozi rendezvénysorozatunk, ezért úgy gondoltuk, hogy a nyári programok helyett - bár tudjuk, hogy azok egyedi hangulatát nem igazán lehet pótolni mással - idén is tartunk esti mozivetítéseket. Először ilyen programra a 2019-es Vakációsíratón került sor, és akkor még nem gondoltuk, hogy a következő években ez lesz az az egyetlen szórakozási forma, amit korlátozások nélkül tudunk kínálni a helyieknek. Pedig ez így lett, és a tavalyi vetítések sikere után nem is volt kérdés, hogy legalább ezt folytatni fogjuk, ha már egyéb rendezvényeinket későbbre helyeztük jobb feltételekben reménykedve.

Az idei nyáron két vetítést tartottunk, és idáig az időjárás is kegyeibe fogadott minket, mivel még nem kellett programot elhalasztani a rossz körülmények miatt. Az első film, amit megtekinthettek, a Dolittle volt Robert Downey Jr. főszereplésével, és a vetítésre 2021. július 23-án, 21 órakor került sor a Kerék-tó Szabadidőközpontban a futballpálya melletti füves részen. A programra szép számmal látogattak ki helyi, sőt vidéki nézők is, így az általunk kihelyezett padok is szépen megteltek és a foci pályára is sokan jöttek plédekkel, poliformokkal. A második filmet 2021. augusztus 13-án tekinthették meg, ez pedig a legendás

Disney-rajzfilm, Az oroszlánkirály 2019-es Jon Favreau által rendezett „élőszereplős” változata volt. A harmadik vetítést ismét augusztus 29-re, a Vakációsíratóra időzítettük, és a tavaly elmaradt Vízipók Csodapók (felújított változat) kerül másorra. Mivel ez a rendezvény már lapzártánk után lesz, így egyelőre csak bízni tudunk benne, hogy nem kell elhalasztani a tavalyihoz hasonló viharos körülmények miatt.

GYERMEKTÁBOR A KÖNYI SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI ALAPSZOLGÁLTATÁSI KÖZPONT SZERVEZÉSÉBEN

A Kónyi Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ a rendkívüli helyzet ellenére, ebben az évben is meg tudta szervezni a szokásos nyári napközis táborát. Az idén harminc gyermeket vártak a kónyi Faluházba 2021. július 5., hétfő és július 9., péntek között. Bár a programok nagy része helyben zajlott, idén a résztvevők nagy öröme a kirándulás sem maradt el.

Hétfőn reggel 8-ra várták a gyerekeket a szervezők, akik rövid koronavírussal kapcsolatos tájékoztatót tartottak, majd a csapatépítésé lett a főszerep: a délelőtti folyamán különböző ismerkedős és egyéb játékokat szerveztek a gyerekeknek. Ebéd után ismét érdekes program következett: egy kreatív foglalkozás keretében különböző fotókellékeket készíthettek a gyereket, melyeket az azt követő kreatív fotózáson hasznosíthattak is.

Kedden az ébredést megkönnyítendő zenés-táncos ébresztővel indították a napot, majd délelőtti további játékok várták a gyerekeket. Délután ismét a kreatívkodásé volt a főszerep, mindenki kipróbálhatta a gipszfestést és állati pálcikákat is készíthetett.

Szerdán az enesei táborozók látogattak el a kónyi gyerekekhez, és a piactéren egy ismerkedős délelőtti keretében érezhették jól magukat. A hangulatot fokozandó Tóth Tamás zenélt a gyerekeknek, és nagy sikert aratott többek között a limbózás is. Délután már nyugalmasabb program várta a résztvevőket: pattogatott kukoricával és teával, üdítővel a kézben movizhattak. A Ferdinánd című filmet tekinthették meg a gyerekek.

Csütörtökön a Bakonyban, a Cuha völgy csodálatos tájain barangolhattak a táborozók, és a napot igazán felejthetetlené tette a hazaút, a MÁV-nak köszönhető, vonatcserékkel tarkított kalandtúra. Péntekre a rábacsécsényi Rába-partra terveztek biciklitúrát, azonban az aznapra kiadott időjárási riasztás miatt végül a táborozók Kónyt kerültk meg, majd ennek végeztével a Győri utcai játszótéren töltötték az időt. Délután megtekinthették Kertai Kristóf bűvésztűrkjeit és kicsit még játszhattak, bingózhattak is. Pénteken három órakor aztán fáradtan, de sok élménnyel búcsúzott el mindenki egymástól és az idei napközis tábortól is.

CsG.

31. KÓNYI FALUNAP

2021. SZEPTEMBER 3-4.

KERÉK-TÓ SZABADIDŐKÖZPONT

1.nap

szeptember 3. (péntek)

18:30 Suhancok

19:30 Doree

20:30 Balance Band

22:00 3+2 élő koncert

Mindenkit szeretettel vár
Kóny Község
Önkormányzata!

2.nap

szeptember 4. (szombat)

15:00 Copacabana
brazil táncshow

15:45 Megnyitó

16:00 Starlight
Dance egyesület

16:30 Kónyi Néptáncegyüttes

17:00 Pántlika Néptáncegyüttes

18:00 Szabyest

18:30 Anita

19:15 Baby
Gabi

21:00

23:00 Fusion bál